

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Кафедра педіатрії №2
Кафедра ендокринології з дитячими інфекційними хворобами
Кафедра педіатрії №1 з неонатологією

«УЗГОДЖЕНО»

Гарант освітньо-професійної програми

«Педіатрія»

(назва)

_____ Тетяна КРЮЧКО

“ _____ ” _____ 20__ року

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова вченої ради медичного

факультету №2

_____ Денис КАПУСТЯНСЬКИЙ

Протокол від _____ 20__ №__

СИЛАБУС
ПЕДІАТРІЯ З ДИТЯЧИМИ ІНФЕКЦІЙНИМИ ХВОРОБАМИ
(навчальна дисципліна обов'язкова)

освітньо-професійний рівень
галузь знань
спеціальність
кваліфікація освітня
кваліфікація професійна
освітньо-професійна програма
форма навчання
курс(и) та семестр(и) вивчення навчальної
дисципліни

другий (магістерський) рівень вищої освіти
22 «Охорона здоров'я»
228 «Педіатрія»
магістр педіатрії
лікар
«Педіатрія»
денна
6 курс, XI-XII семестри

«УХВАЛЕНО»

на міжкафедральному засіданні кафедри
педіатрії №2, кафедри педіатрії №1 з неонатологією,
кафедри ендокринології з дитячими інфекційними хворобами
Зав. кафедри _____ Тетяна КРЮЧКО

Зав. кафедри _____ Світлана ЦВІРЕНКО

Зав. кафедри _____ Оксана МУРАВЛЬОВА

Протокол від _____ 20__ №__

Полтава – 2024р.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	Крючко Тетяна Олександрівна, д.мед.н., професор; Похилько Валерій Іванович д.мед.н., професор Цвіренко Світлана Миколаївна к.мед.н, доцент Таняньська Світлана Михайлівна, к.мед.н., доцент Несіна Інна Миколаївна, к.мед.н., доцент Пода Ольга Анатоліївна, к. мед.н., доцент Ткаченко Ольга Ярославівна, к. мед.н., доцент Ільченко Валентина Іванівна, мед.н, доцент Пікуль Катерина Вікторівна, мед.н, доцент Фастовець Марина Миколаївна к.мед.н, доцент Соловійова Галина Олексіївна к.мед.н, доцент Гасюк Наталія Іванівна к.мед.н, доцент Чернявська Юлія Ігорівна к.мед.н, доцент Бубир Людмила Миколаївна, доктор філософії, доцент Кузьменко Наталія Валентинівна, асистент Щербак Вікторія Валеріївна, асистент Климко Дар'я Олександрівна, асистент Олійниченко Марина Олександрівна, асистент Литус Світлана Іванівна, асистент Рубан Юлія Вікторівна, асистент
Профайл викладача (викладачів)	https://pediatric-two.pdmu.edu.ua/ https://endocrinology.pdmu.edu.ua/ https://pediatric-one.pdmu.edu.ua/
Контактний телефон	(0532) 60-64-91 Кафедра педіатрії №2 (0532) 68-74-28 Кафедра педіатрії №1 з неонатологією
E-mail:	pediatric2@pdmu.edu.ua , val.ilch@ukr.net , pediatric1@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті	https://pediatric-two.pdmu.edu.ua/ https://endocrinology.pdmu.edu.ua/ https://pediatric-one.pdmu.edu.ua/

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни (модуля)

Дисципліна «Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами»:

Кількість кредитів / годин – **14,5**кредити/**435** год., із них:

Лекції (год.) – **0** год.

Практичні (год.) – **270** год.

Самостійна робота (год). – **165** год.

Вид контролю - ПМК

Модуль 1. Педіатрія

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **11,5** кредитів ЄКТС, **345** годин, у т.ч.: лекції **0** год., практичні заняття **228 (138/90)** год., самостійна робота **117** год.

Модуль 2. Дитячі інфекційні хвороби

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **3** кредитів ЄКТС, **90** годин, у т.ч.: лекції **0** год., практичні заняття **42** год., самостійна робота **48** год.

Політика навчальної дисципліни визначається системою вимог, які науково-педагогічні працівники пред'являють до здобувачів освіти при вивченні дисципліни «Педіатрія» та регламентується переліком діючих нормативних документів про вищу освіту в Україні та в Полтавському державному медичному університеті <https://www.pdmu.edu.ua/n->

[process/department-npr/normativni-dokumenti](#) Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти з дисципліни **передбачає**: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; пошуки інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної або наукової діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація результатів, списування, шахрайство, обман.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до **відповідальності** у вигляді: повторного проходження оцінювання (відпрацювання незадовільних оцінок, пропущених занять, ПМК) та проходження навчального курсу.

Здобувачі освіти, вивчаючи дисципліну «Педіатрія», **зобов'язані**:

- виконувати графік навчального процесу, індивідуального навчального плану і не допускати невиконання без поважних на причин, приходити на заняття своєчасно, відповідно до затвердженого розкладу занять на семестри.
- дотримуватися вимог до зовнішнього вигляду (дрес-коду) осіб,
- виконувати вимоги з техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями;
- підтримувати порядок в навчальних кімнатах, дбайливо та охайно відноситись до майна кафедри (меблів, комп'ютерної техніки, підручників);
- не виносити без дозволу науково-педагогічних працівників речі та різне обладнання з навчальних кімнат та кафедри, а в разі умисного пошкодження – компенсувати їх вартість в порядку, визначеному чинним законодавством;
- дотримання морально-етичних принципів під час спілкування з пацієнтами та співробітниками клінічних баз.

Здобувачам освіти, вивчаючи дисципліну «Педіатрія», **забороняється**:

- самовільно залишати аудиторії протягом заняття;
- використовувати додаткові засоби інформації під час занять (мобільний телефон, планшет та ін.) без дозволу викладача;
- займатись сторонньою діяльністю, відволікати інших студентів та заважати викладачу;
- вживати наркотичні засоби, психотропні речовини, спиртні напої, палити на території кафедри і перебувати в приміщенні кафедри в стані алкогольного, наркотичного або іншого сп'яніння;
- вчиняти протиправні та аморальні дії, що можуть створити небезпечні умови для здоров'я та/або життя оточуючих, які принижують людську гідність, вживати ненормативну лексику;

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Педіатрія – базисна клінічна дисципліна, яка вивчає анатомо-фізіологічні особливості дитячого організму, закономірності фізичного та нервово-психічного розвитку дітей різних вікових груп, семіотику уражень органів та систем дитячого організму, клінічне трактування лабораторних та інструментальних методів обстеження та основні принципи лікування, реабілітації та профілактики захворювань в дитячому віці. Дитячі інфекційні хвороби є невід'ємною частиною педіатрії, поглиблене вивчення даного розділу сприяє підготовці висококваліфікованих спеціалістів, які добре знають клініку найбільш поширеної інфекційної патології в дитячому віці, володіють сучасними методами її діагностики та диференціальної діагностики, можуть надати невідкладну допомогу та призначити раціональну терапію, провести специфічну профілактику та вчасно розробити комплекс протиепідемічних заходів в осередку захворювання.

Вивчення дисципліни «Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами» здійснюється впродовж XI-XII семестрів на 6 році навчання. Розроблена програма навчальної дисципліни передбачає набуття здобувачем вищої освіти знань та професійних вмінь з найбільш поширеної патології у дітей раннього віку, захворювань органів дихання, травлення, сечової системи, дитячої кардіоревматології, алергології, дитячих інфекційних хвороб, основних невідкладних станів в педіатричній практиці.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами» є найбільш поширена неінфекційна (соматична) патологія дитячого віку та найбільш поширені інфекційні захворювання дітей.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: «Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами» як навчальна дисципліна базується на вивченні здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти пропедевтики педіатрії, а також інших базових дисциплін (медичної біології, медичної та біологічної фізики, біоорганічної та біологічної хімії, гістології, цитології та ембріології з особливостями дитячого віку, анатомії людини з особливостями дитячого віку, патоморфології з особливостями дитячого віку, фізіології та патофізіології з особливостями дитячого віку, мікробіології, вірусології та імунології, радіології тощо) й інтегрується з даними дисциплінами.

Постреквізити: вивчення здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти дисципліни «Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами» закладає основи для застосування знань з основних анатомо-фізіологічних особливостей дитячого віку, семіотики уражень органів та систем дитячого організму, основних принципів діагностики та лікування соматичної та інфекційної патології у дітей та формує вміння застосовувати отримані знання у процесі подальшого навчання та професійній діяльності відповідно до принципів доказової медицини.

Мета та завдання навчальної дисципліни:

- метою вивчення навчальної дисципліни є формування у майбутнього лікаря необхідного рівня теоретичних знань, практичних вмінь та навичок, а також вміння аналізувати й застосовувати одержані знання для здійснення професійної медичної діяльності.
- основними завданнями вивчення дисципліни є:
 - вивчення різних клінічних варіантів перебігу та ускладнень найбільш поширених соматичних та інфекційних захворювань дитячого віку;
 - оволодіння методами діагностики соматичної та інфекційної патології в дитячому віці;
 - вивчення принципів лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених соматичних та інфекційних захворювань дитячого віку згідно сучасних міжнародних рекомендацій;
 - вивчення алгоритмів надання екстреної медичної допомоги при основних невідкладних станах в педіатричній практиці;
 - засвоєння студентами принципів деонтології в педіатрії, етично-правових засад та психологічних аспектів взаємовідносин у системі «лікар-дитина-батьки», здобуття навичок професійної відповідальності.

Компетентності та результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна

Компетентності:

Інтегральна компетентність - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я за спеціальністю 228 «Педіатрія» в умовах неповної або обмеженої інформації з урахуванням можливостей інноваційної медицини в мультидисциплінарному контексті соціальної та етичної відповідальності.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 7. Здатність працювати в команді.
- ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 10. Здатність спілкуватись іноземною мовою. Здатність використовувати міжнародні греко-латинські терміни, скорочення і кліше у фаховому усному й писемному мовленні.

ЗК 11. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Навички опитування та клінічного обстеження дітей різних вікових груп.

СК 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних, інструментальних досліджень та оцінки їх результатів з урахуванням вікових нормативних показників.

СК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

СК 4. Здатність до визначення необхідного режиму навчання, праці, відпочинку здорових дітей та при лікуванні захворювань.

СК 5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань.

СК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.

СК 7. Здатність до діагностування невідкладних станів в дорослій та дитячій популяції.

СК 8. Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги дорослим та дітям.

СК 9. Навички надання екстреної медичної допомоги.

СК 10. Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.

СК 11. Навички виконання медичних маніпуляцій.

СК 13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.

СК 14. Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.

СК15. Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду.

СК 16. Здатність до проведення експертизи працездатності.

СК 17. Здатність до ведення медичної документації.

СК 20. Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря-педіатра, підрозділу, закладу охорони здоров'я, проведення

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Знати будову, особливості функціонування окремих органів і систем у дорослих та дітей різного віку в цілому в нормі, при розвитку патологічних процесів, захворювань; вміти використовувати набуті знання в подальшому навчанні та у практичній діяльності лікаря.

ПРН 2. Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез життя і захворювання, спадковий анамнез в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу або вдома у хворого, в тому числі з урахуванням вікових особливостей хворого.

ПРН 3. Призначати й аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні). Оцінювати інформацію з метою проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2), використовуючи знання про пацієнта, його органи й системи, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень, в тому числі з урахуванням вікових особливостей хворого (за списком 4).

ПРН 4. Оцінювати інформацію щодо діагнозу в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу, застосовуючи стандартну процедуру, використовуючи знання про дитину, її органи та системи, анатомо-фізіологічні та вікові особливості на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень (за списком 4).

ПРН 5. Виділяти та фіксувати провідний клінічний симптом або синдром (за списком 1); встановлювати найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання (за списком 2).

ПРН 6. Визначати необхідний режим навчання, праці та відпочинку, а також харчування у здорового контингенту населення і при лікуванні хворих на захворювання (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах.

ПРН 7. Визначати необхідне відповідне до віку харчування здорових дітей та лікувальне харчування хворих на захворювання (за списком 2), у тому числі, дитині 1-го року життя зі спеціальними потребами.

ПРН 8. Визначати характер (консервативне, оперативне) та принципи лікування хворих при захворюваннях (за списком 2).

ПРН 9. Виділяти невідкладний стан потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану пацієнта за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, в закладі охорони здоров'я), у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації, у польових умовах, в умовах нестачі інформації й обмеженого часу, використовуючи стандартні методики фізикального обстеження та можливого анамнезу, знання про хворого, його органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН 10. Визначати тактику та вміти надавати екстрену медичну допомогу на підставі провідного клінічного синдрому (тяжкості стану) та діагнозу невідкладного стану (за списком 3) в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.

ПРН 12. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувальної установи, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта, використовуючи знання про будову його органів та систем, анатомо-фізіологічні та вікові особливості, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та використовуючи стандартні методики.

ПРН 14. Здійснювати всі етапи диспансеризації закріпленого контингенту населення, формувати групи диспансерного нагляду, організовувати лікувально-оздоровчі заходи диференційовано від групи диспансеризації. Здійснювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів. Організовувати проведення серед закріпленого контингенту населення (дітей, підлітків та дорослих) заходів вторинної та третинної профілактики.

ПРН 15. Планувати заходи для запобігання розповсюдження інфекційних хвороб (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу на підставі результатів епідеміологічного обстеження осередків інфекційних хвороб, епідеміологічного аналізу, використовуючи існуючі профілактичні та протиепідемічні методи. Виявляти групи ризику, території ризику, час ризику, фактори ризику та здійснювати епідеміологічний аналіз інфекційної захворюваності населення.

ПРН 16. Знаходити необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерел, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію в професійній діяльності. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.

ПРН 17. Визначати наявність та ступінь обмежень життєдіяльності, виду, ступеню та тривалості непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг.

ПРН 18. Готувати річний звіт про особисту виробничу діяльність, використовуючи офіційні облікові документи, за узагальненою формою в електронній та паперовій формах; вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення (історію розвитку дитини, контрольну карту диспансерного спостереження, карту амбулаторного/стаціонарного хворого, історію хвороби, індивідуальну карту ведення вагітної, обмінну карту, історію пологів, санаторно-курортну карту, листок непрацездатності, документацію для МСЕК тощо), використовуючи стандартну технологію, на підставі нормативних документів.

ПРН 19. Проводити скринінг щодо виявлення найважливіших неінфекційних захворювань; оцінювати в динаміці та при співставленні з середньо статичними даними показники захворюваності, в тому числі хронічними неінфекційними захворюваннями, інвалідності, смертності, інтегральні показники здоров'я. Виявляти фактори ризику виникнення та перебігу захворювань, формувати групи ризику населення. Вміти знаходити, отримувати та аналізувати необхідну інформацію в залежності від її типу.

ПРН 20. Визначати негативні фактори навколишнього середовища на підставі даних санітарно-профілактичної установи шляхом співставлення з існуючими нормативами та стандартами. Аналізувати стан здоров'я певного контингенту населення на підставі офіційних даних шляхом співставлення з середньостатистичними показниками. Визначати наявність зв'язку між станом навколишнього середовища та станом здоров'я певного контингенту та розробляти профілактичні заходи на підставі триманих даних.

ПРН 21. Досліджувати обсяги та результативність діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я в динаміці та при співставленні їх з середньо статичними і кращими в сфері діяльності. Проводити відбір та використовувати уніфіковані клінічні протоколи щодо надання медичної допомоги, що розроблені на засадах доказової медицини. Приймати участь у розробці локальних протоколів надання медичної допомоги.

ПРН 22. Організовувати роботу медичного персоналу в команді, підрозділі, закладі. Взаємодіяти з колегами у своєму закладі та в інших закладах охорони здоров'я, підлеглими та керівниками; організовувати взаємодію з організаціями та установами поза сектором.

ПРН 23. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.

ПРН 25. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПРН 26. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

Результати навчання для дисципліни:

по завершенню вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні **знати:**

- визначення, епідеміологію, класифікацію, етіологію та патогенез найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворювань дітей;
- клінічні прояви при неускладненому та ускладненому перебігу найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворювань дітей;
- критерії встановлення попереднього клінічного діагнозу при найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворюваннях дітей;
- план лабораторного та інструментального обстеження дітей при найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворюваннях дитячого віку;
- диференційну діагностику найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворювань дітей;
- критерії встановлення заключного клінічного діагнозу при найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворюваннях дітей;
- принципи лікування найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворювань дітей;
- протокол надання невідкладної допомоги при найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворюваннях дітей
- профілактику найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворювань дітей.
- організацію протиепідемічних заходів в осередку найбільш поширених інфекційних захворювань у дітей. Календар профілактичних щеплень;
- прогноз при найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворюваннях дітей;

вміти:

- визначати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворювань дитячого віку;
- аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворювань дитячого віку;
- визначати провідні патологічні симптоми і синдроми при найбільш поширених захворюваннях дитячого віку;
- визначати різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань дитячого віку;
- скласти план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворювань дитячого віку;
- проводити диференціальну діагностику та ставити попередній клінічний діагноз найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворювань дитячого віку;
- трактувати загальні принципи лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворювань дитячого віку;
- здійснювати прогноз життя при найбільш поширених неінфекційних та інфекційних захворюваннях дитячого віку;
- ставити діагноз і надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах у клініці дитячих хвороб;
- демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці педіатрії.

Тематичний план лекцій та семінарських занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на семінарському занятті - немає згідно навчального плану по дисципліні.

Тематичний план практичних занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

Модуль 1 «Педіатрія»:

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<u>Модуль 1 «Педіатрія»</u> Змістовий модуль 1.		
1.	Диференційна діагностика спадкових та природжених захворювань бронхолегеневої системи у дітей. Диференційна діагностика бронхіту та бронхіоліту у дітей. Тактика ведення хворого при різних клінічних варіантах та її ускладненнях. * 1. Поняття вроджених та спадкових захворювань дихальної системи у дітей. 2. Етіопатогенез, класифікація вроджених та спадкових захворювань дихальної системи в дитячому віці. 3. Основні клінічні прояви, критерії діагностики вад розвитку пов'язаних з недорозвиненням бронхолегеневих структур (агенезія, аплазія, гіпоплазія легень). 4. Основні клінічні прояви, критерії діагностики та принципи ведення вад розвитку стінки трахеї та бронхів. Синдром Вільямса-Кемпбелла. 5. Основні клінічні прояви, критерії діагностики та принципи ведення кіст та секвестрації легень. Синдром Картагенера. 6. Первинна альвеолярна дискінезія – поняття про захворювання та протокольне лікування. 7. Етіологія, патогенез, класифікація, критерії діагностики та клінічні прояви бронхіту у дітей. 8. Тактика ведення хворого при різних клінічних варіантах перебігу захворювання. Невідкладна допомога при гострому бронхообструктивному синдромі у дітей. 9. Етіологія, патогенез, класифікація, критерії діагностики, клінічні прояви та принципи ведення бронхіоліту у дітей.	6
2.	Диференційна діагностика пневмонії у дітей. Тактика ведення хворого при різних клінічних варіантах перебігу пневмонії та її ускладненнях. 1. Визначення, основні етіологічні чинники, патогенез та класифікація пневмонії у дітей. 2. Клінічні прояви пневмонії у дітей. 3. Провідні клінічні симптоми та синдроми при різних клінічних варіантах та ускладненнях перебігу пневмонії у дітей. 4. Принципи діагностики пневмонії у дітей. 5. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при різних клінічних варіантах пневмонії та її ускладненнях (плеврит, абсцес, піоторакс, пневмоторакс). 6. Диференційна діагностика пневмонії у дітей. 7. Тактика ведення хворого при різних клінічних варіантах перебігу пневмонії та її ускладненнях.	6

	8. Невідкладна допомога при гострій дихальній недостатності в залежності від причини виникнення та ступеня тяжкості. 9. Профілактика пневмонії та її ускладнень у дітей.	
3.	Диференційна діагностика гострих респіраторних вірусних та бактеріальних захворювань верхніх дихальних шляхів у дітей. 1. Етіологія, класифікація, клінічні прояви, методи діагностики та принципи лікування грипу у дітей. 2. Етіологія, класифікація, клінічні прояви, методи діагностики та принципи лікування парагрипу у дітей. 3. Стенозуючий ларинготрахеїт: клінічні прояви, діагностика та диференційна діагностика, принципи терапії. 4. Етіологія, класифікація, клінічні прояви, методи діагностики та принципи лікування респіраторно-синцитіальної інфекції у дітей. 5. Етіологія, класифікація, клінічні прояви, методи діагностики та принципи лікування аденовірусної інфекції у дітей. 6. Етіологія, класифікація, клінічні прояви, методи діагностики та принципи терапії гострого фарингіту у дітей. 7. Гострий тонзиліт у дітей: етіологія, фактори ризику, клінічні прояви, методи діагностики та диференційної діагностики тонзиліту вірусної та бактеріальної етіології у дітей. Принципи лікування гострого тонзиліту в залежності від етіологічного чинника. 8. Невідкладна допомога при гіпертермічному синдромі та гострій дихальній недостатності. 9. <i>Проміжний тестовий контроль 1.*</i>	5,5 0,5
Змістовий модуль 2		
4	Диференційна діагностика бронхіальної астми у дітей різного віку. Тактика ведення пацієнтів, сучасні принципи лікування та профілактики. Надання невідкладної допомоги при астматичному стані.* 1. Етіологія, патогенез, класифікація бронхіальної астми (БА) у дітей. 2. Клінічні особливості перебігу БА у дітей різного віку. 3. Диференційна діагностика захворювання в дитячому віці. 4. Показання до алергологічного обстеження та терміни його проведення. 5. Інтерпретація результатів дослідження функції зовнішнього дихання., у т.ч. з фармакологічними пробами. 6. Інтерпретація результатів імунологічного обстеження дитини, у т.ч. специфічного алергологічного обстеження. 7. Основні принципи базисного лікування БА у дітей згідно сучасних міжнародних рекомендацій. Показання та протипоказання до проведення специфічної імунотерапії. 8. Етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви алергічного риніту у дітей. 9. Принципи діагностики, диференційна діагностика алергічного риніту. Лікування та профілактика алергічного риніту в дитячому віці.	6
5	Алергічний риніт у дітей, класифікація, принципи діагностики. Сучасні принципи лікування, введення хворих в різних періодах захворювання. 1. Епідеміологія алергічного риніту у дітей.	6

	2. Етіологія та патогенез алергічного риніту. 3. Класифікація алергічного риніту. 4. Критерії діагностики алергічного риніту. 5. Клінічна характеристика захворювання. 6. Диференційна діагностика алергічного риніту. 7. Принципи лікування та профілактики алергічного риніту в дитячому віці.	
6	Диференційна діагностика синдрому шкірної висипки. Алергічні ураження шкіри. Атопічний дерматит, класифікація, особливості клінічного перебігу в залежності від віку, діагностика та сучасні методи лікування. * 8. Епідеміологія атопічного дерматиту у дітей. 9. Етіологія та патогенез атопічного дерматиту. 10. Імунологічні варіанти розвитку атопічного дерматиту. 11. Класифікація атопічного дерматиту, клініко-морфологічні форми. 12. Критерії діагностики атопічного дерматиту. 13. Клінічна характеристика захворювання. 14. Диференційна діагностика атопічного дерматиту. 15. Принципи лікування та профілактики атопічного дерматиту в дитячому віці.	6
7	Диференційна діагностика гострих алергічних станів у дітей. Гостра кропив'янка, набряк Квінке, анафілактичний шок. Гострі бульозні дерматози: багатоформна ексудативна еритема, інсектна алергія, синдром Лаєлла, синдром Стівенса-Джонсона. 1. Набряк Квінке в педіатричній практиці: етіологічні фактори, критерії діагностики, принципи надання невідкладної допомоги. 2. Анафілактичний шок у дітей: етіопатогенез, критерії діагностики, принципи надання невідкладної допомоги. 3. Гостра кропив'янка у дітей: етіологічні фактори, критерії діагностики, принципи надання невідкладної допомоги. 4. 5. Багатоформна ексудативна еритема в дитячому віці, принципи діагностики та ведення пацієнтів. 6. Інсектна алергія у дітей: етіопатогенез, критерії діагностики, принципи надання невідкладної допомоги. 7. Синдром Лаєлла, синдром Стівенса-Джонсона в педіатричній практиці: етіопатогенез, критерії діагностики, принципи надання невідкладної допомоги. 8. <i>Проміжний тестовий контроль 2.*</i>	5,5 0,5
Змістовий модуль 3		
8.	Диференційна діагностика запальних захворювань серця у дітей. Принципи лікування та профілактики гострої ревматичної лихоманки та неревматичних кардитів . Диференційна діагностика порушень серцевого ритму та провідності у дітей. Надання екстреної медичної допомоги при пароксизмальній тахікардії, миготливій аритмії, синдромі Морган'ї-Адамса-Стокса. * 1. Етіопатогенез гострої ревматичної лихоманки. 2. Класифікація та ступені активності ревматичної лихоманки, критерії діагностики ревматичної лихоманки Киселя-Нестерова-Джонса. 3. Диференційна діагностика ревматичної лихоманки з іншими захворюваннями сполучної тканини та неревматичним кардитом.	6

	Принципи лікування. 4. Етіологія, патогенез, критерії діагностики та основні клінічні прояви неревматичних кардитів у дітей. 5. Принципи діагностики та ведення неревматичних кардитів в дитячому віці. 6. Етіологія та патогенез порушень ритму серця та провідності у дітей. Клінічні прояви і зміни гемодинаміки при порушеннях ритму серця. 7. Класифікація і типова клінічна картина порушень ритму серця та провідності у дітей. 8. Дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу порушеннях ритму серця та провідності у дітей. 9. Принципи лікування, реабілітації і профілактики порушень ритму серця та провідності у дітей. 10. Надання екстреної медичної допомоги при пароксизмальній тахікардії, миготливій аритмії, синдромі Морган'ї-Адамса-Стокса.	
9.	Диференційна діагностика вроджених вад серця у дітей. Невідкладна допомога при гострій серцевій недостатності у дітей. Тактика ведення хворого при вроджених вадах серця. * 1. Етіологія найбільш поширених вроджених вад серця (ВВС) у дітей. 2. Патогенетичні механізми виникнення ВВС у дітей. 3. Класифікація вроджених вад серця 4. Гемодинаміка при найбільш поширених ВВС у дітей (дефекті МШП, дефекті МПП, тетраді Фалло, коарктації аорти, стенозі легеневої артерії, аортальному стенозі, транспозиції артеріальних судин та ВАП) 5. Діагностика найбільш поширених ВВС у дітей. 6. Тактика лікаря та прогноз при найбільш поширених ВВС у дітей. 7. Найбільш типові ускладнення при ВВС. 8. Оперативне лікування вад серця. Критерії якості лікування дітей з вродженими вадами серця після хірургічного лікування. 9. Невідкладна допомога при гострій серцевій недостатності у дітей.	6
10.	Диференційна діагностика системних захворювань сполучної тканини у дітей. Диференційна діагностика системних васкулітів у дітей. Провідні клінічні симптоми, сучасні принципи лікування. 1. Етіологія геморагічного васкуліту (пурпура Шейнляйн-Геноха). 2. Причини розвитку – хвороба Кавасакі, вузликового поліартеріїту у дітей. 3. Класифікація – геморагічного васкуліту, хвороба Кавасакі, вузликового періартеріїту у дітей. 4. Основні клінічні прояви – геморагічного васкуліту, хвороби Кавасакі, вузликового періартеріїту у дітей. 5. Діагностика – геморагічного васкуліту, хвороби Кавасакі, вузликового періартеріїту у дітей. 6. Основні підходи до лікування геморагічного васкуліту, хвороби Кавасакі, вузликового періартеріїту у дітей. 7. Принципи диспансерного спостереження дітей з даними захворюваннями.	6

11	Диференційна діагностика суглобового синдрому у дітей. ЮРА. Реактивні артрити. Провідні клінічні симптоми, сучасні принципи лікування. 1. Етіологічні фактори ЮРА та реактивних артропатій у дітей. 2. Класифікація і аналіз типової клінічної картини ЮРА. 3. Особливості клінічного перебігу ЮРА у дітей. 4. План обстеження, лабораторні та інструментальні обстеження при ЮРА: загальноклінічний, біохімічний аналізи крові, коагулограма, дослідження синовіальної рідини, імунологічні дослідження, ЕКГ, рентгенологічне дослідження, ехокардіографія, ультразвукове дослідження суглобів. 5. Диференціальна діагностика ЮРА у дітей. 6. Принципи лікування, реабілітації і профілактики ЮРА. 7. Провідні клінічні симптоми, сучасні принципи лікування. 8. <i>Проміжний тестовий контроль 3.*</i>	5,5 0,5
Змістовий модуль 4		
12.	Диференційна діагностика абдомінального больового та диспепсичного синдрому у дітей старшого віку. Функціональна та органічна патологія стравоходу та гастродуоденальної зони у дітей. * 1. Етіопатогенез, класифікація, основні клінічні прояви функціональної диспепсії в дитячому віці. 2. Етіопатогенез, класифікація, основні клінічні прояви гастроєзофагеальної рефлюксної хвороби (ГЕРХ) у дітей. 3. Етіопатогенез, класифікація, основні клінічні прояви хронічного гастриту, гастродуоденіту, виразкової хвороби в педіатричній практиці. 4. Принципи діагностики функціональної та органічної патології гастродуоденальної зони у дітей. 5. Принципи лікування хронічного гастриту і гастродуоденіту у дітей. 6. Принципи ведення дітей з виразковою хворобою шлунку та дванадцятипалої кишки. 7. Діагностика інфекції <i>H. pylori</i> в педіатричній практиці. 8. Схеми ерадикаційної терапії в педіатрії. Оцінка ефективності терапії. 9. Оцінка та розгляд міжнародних протоколів діагностики та лікування захворювань верхніх відділів травного тракту в педіатричній практиці. Профілактика та прогноз виразкової хвороби та її ускладнень.	6
13.	Диференційна діагностика синдрому гепатоспленомегалії та портальної гіпертензії. Алгоритм діагностики та принципи лікування хронічних гепатитів у дітей. Цироз печінки. Гостра та хронічна печінкова недостатність. * 1. Методи оцінки стану гепатобіліарної системи у дітей. Захворювання, що супроводжуються ураженням печінки у дітей. 2. Клінічні симптоми, які свідчать про захворювання гепатобіліарної системи. 3. Етіологічні чинники та патогенетичні механізми розвитку хронічних гепатитів у дітей. 4. Провідні клінічні синдроми у дітей різних вікових груп при хронічному гепатиті. 5. Методи додаткового обстеження, які використовують при диференційній діагностиці хронічних гепатитів у дітей.	6

	Принципи лікування хронічних гепатитів у дітей. 6. Цироз печінки. Прояви портальної гіпертензії. Методи ведення пацієнтів. 7. Гостра та хронічна печінкова недостатність.	
14.	Диференційна діагностика функціональної та органічної патології біліарного тракту у дітей. Принципи ведення та профілактики функціональних розладів біліарних шляхів, як однієї з домінуючих патологій гастроінтестинального тракту на фоні посттравматичного синдрому в педіатричній практиці. 1. Етіопатогенетичні чинники функціональних розладів біліарного тракту у дітей. 2. Класифікація функціональних розладів біліарного тракту у дітей згідно Римських критеріїв IV перегляду. 3. Клінічні прояви функціональних розладів біліарного тракту у дітей. 4. Методи діагностики та принципи лікування функціональних розладів біліарного тракту у дітей. 5. Етіопатогенез, клінічні прояви, методи діагностики та принципи лікування хронічного холециститу та холангіту у дітей. 6. Жовчно-кам'яна хвороба у дітей.	6
15.	Диференційна діагностика синдрому закрепу. Функціональна та органічна патологія кишківника, що супроводжується синдромом закрепу. Клінічні прояви, алгоритм діагностики, тактика ведення хворого. * 1. Етіологічні фактори, патогенетичні механізми розвитку синдрому закрепу у дітей. 2. Функціональний закреп: визначення, критерії діагностики та принципи лікування. 3. Синдром подразненого кишечника з варіантом закрепу в дитячому віці: визначення, діагностичні критерії, основні клінічні прояви. 4. Принципи лікування синдрому подразненого кишечника в педіатричній практиці. 5. Диференційна діагностика синдрому закрепу у дітей. 6. Органічна патологія, що супроводжується синдромом закрепу (доліхосигма, мегаколон, хвороба Гіршпрунга) в дитячому віці.	6
16.	Диференційна діагностика функціональної та органічної патології кишківника, що супроводжується діарейним синдромом. Патологія кишківника, що перебігає з синдромом мальабсорбції у дітей: дисахаридазна недостатність, целіакія, муковісцидоз. Стрес-індукований синдром подразненого кишківника як результат тривалого посттравматичного синдрому у дітей в воєнний час. * 1. Фактори ризику розвитку запальних захворювань кишечника (ЗЗК) в дитячому віці. 2. Характеристика клінічної симптоматики ЗЗК в дитячому віці, перебіг захворювання у дітей. 3. Основні діагностичні маркери виразкового коліту та хвороби Крона у дітей. 4. Особливості клінічних проявів ХК в дитячому віці. Сучасні критерії верифікації, труднощі проведення диференційного діагнозу. 5. Сучасні оновлені рекомендації ECCO/ESPGHAN по веденню ЗЗК у дітей. Профілактика ЗЗК в дитячому віці. 6. Захворювання кишечника, що супроводжуються синдромом	6

	мальабсорбції у дітей: дисахаридазна недостатність, целіакія. 7. Принципи діагностики та лікування патології, що супроводжується синдромом мальабсорбції у дітей.	
17.	Диференційна діагностика функціональних та органічних захворювань підшлункової залози у дітей. Основні діагностичні критерії та стандарти лікування хронічного панкреатиту у дітей. Принципи нутритивної підтримки пацієнтів з зовнішньосекреторною панкреатичною недостатністю. 1. Етіологічні фактори, патогенетичні механізми розвитку патології підшлункової залози в дитячому віці. 2. Діагностичні критерії, клінічні прояви функціональної патології підшлункової залози у дітей. Дисфункція сфінктера Оді за панкреатичним типом. 3. Діагностичні критерії, клінічні прояви органічної патології підшлункової залози у дітей. Гострий та хронічний панкреатит. 4. Особливості клінічних проявів хронічного панкреатиту в дитячому віці. 5. Ведення дітей з функціональною та органічною патологією підшлункової залози згідно сучасних протокольних рекомендацій. 6. Сучасні критерії верифікації, труднощі проведення диференційного діагнозу органічної та функціональної патології підшлункової залози у дітей. 7. Принципи нутритивної підтримки пацієнтів з зовнішньосекреторною панкреатичною недостатністю. 8. <i>Проміжний тестовий контроль 4. *</i>	5,5 0,5
Змістовий модуль 5		
18.	Диференційна діагностика синдрому дизурії та найбільш поширених інфекцій сечової системи, функціональних розладів сечовипускання. Диференційна діагностика синдрому тубулярних дисфункцій у дітей. Тактика ведення дитини із тубулоінтерстиціальним нефритом, дисметаболічною нефропатією. Тактика ведення дитини. * 1. Епідеміологія мікробно-запальних захворювань нирок та сечових шляхів у дітей. 2. Етіологія, патогенез, провокуючі фактори мікробно-запальних захворювань нирок та сечових шляхів у дітей. 3. Сучасна класифікація. Діагностичні критерії мікробно-запальних захворювань нирок та сечових шляхів у дітей різних вікових категорій. 4. Протоколи діагностики і лікування мікробно-запальних захворювань нирок та сечових шляхів у дітей. Методи профілактики. 5. Захворювання нирок, пов'язанні з порушенням метаболізму: етіологія, патогенез та наслідки. 6. Класифікація дисметаболічних нефропатій. 7. Клінічні симптоми та діагностичні критерії дисметаболічних нефропатій в педіатрії. 8. Протокол ведення дітей з дисметаболічними нефропатіями. Диспансерне спостереження дітей з захворюваннями нирок, пов'язаними з порушенням метаболізму. 9. Етіологія, патогенез, провокуючі фактори, основні клінічні прояви тубулоінтерстиціального нефриту у дітей. 10. Протоколи діагностики і лікування тубулоінтерстиціального	6

	нефриту в педіатричній практиці.	
19.	Диференційна діагностика набрякового та нефротичного синдрому. Первинні та вторинні гломерулонефрити у дітей. Тактика ведення дитини при гострому та хронічному гломерулонефриті. * 1. Епідеміологія та причини розвитку гломерулонефритів у дітей. 2. Патогенетичні механізми розвитку гломерулонефритів. 3. Класифікація. Діагностичні критерії основних синдромів/форм гострих/хронічних гломерулонефритів у дітей. 4. Принципи лікування та профілактики ускладнень. 5. Схеми протирецидивної терапії різних варіантів перебігу хронічного ГН. 6. Ренопротективна терапія при первинних та вторинних гломерулонефритах у дітей. 7. Диспансерний нагляд за дитиною з хронічним гломерулонефритом.	6
20.	Диференційна діагностика гострої ниркової недостатності у дітей. Сучасні принципи діагностики та лікування. Диференційна діагностика хронічної ниркової недостатності у дітей. Гемолітико-уремічний синдром. Показання до гемодіалізу у дітей. Принципи лікування та профілактики хронічної ниркової недостатності. 1. Етіологія гострої (ГНН) і хронічної (ХНН) ниркової недостатності у дітей. 2. Патогенетичні механізми розвитку ГНН і ХНН. 3. Основні клінічні синдроми ГНН, ХНН. 4. Принципи лікування гострої та хронічної ниркової недостатності в дитячому віці. 5. Профілактика виникнення і прогресування ХНН у дітей з хронічною хворобою нирок. 6. Лікувальні та профілактичні заходи при захворюваннях нирок та сечовивідних шляхів у педіатрії. 7. Гемодіаліз та перитонеальний діаліз: показання, техніка проведення. 8. <i>Проміжний тестовий контроль 5.*</i>	5,5 0,5
Змістовий модуль 6		
21.	Оцінка, класифікація, лікування, консультація та наступне спостереження при кашлі, ускладненому диханні, діареї, проблемах з вухом, болі в горлі, лихоманці, порушеннях живлення та анемії, при наявності ВІЛ-інфекції у дітей від 2-х місяців до 5 років. * 1. Оцінка наявності в дитини клінічних ознак ускладнення дихання, кашлю, проблем з вухом, болем в горлі, діареї, порушення живлення та анемії. 2. Класифікація кашлю, визначення ознак небезпеки при кашлю та утрудненому диханні у дитини. Визначення з діагностичним об'ємом та необхідністю госпіталізації дитини. Тактика ведення дитини з кашлем та утрудненням дихання. 3. Класифікація діареї, визначення типу та тяжкості зневоднення. Планування алгоритму лікувальних заходів при діарейному синдромі у дітей віком від 2-х місяців до 5 років. Принципи ведення гемоколіту у дітей. 4. Класифікація болю у вусі у дітей. Визначення діагностичного об'єму заходів та тактику ведення дитини з болем у вусі.	6

	5. Оцінка болю в горлі у дитини. Визначення ймовірної бактеріальної чи вірусної етіології болю у горлі за діагностичними шкалами. Визначення тактики лікування в залежності від етіологічної причини. 6. Визначення та класифікація лихоманки у дітей. Визначення симптомів небезпеки при лихоманці у дітей. Невідкладна допомога при гіпертермічному синдромі. 7. порушення живлення у дитини: визначення, класифікація. Оцінка відношення маси тіла до зросту (довжини) дитини згідно центильних графіків. Визначення тяжкості порушення харчування та оцінка вигодовування дитини. Тактика ведення дітей з різними ступенями порушення харчування у віці від 2-х місяців до 5 років. 8. Оцінка наявності та класифікація анемії у дітей. Тактика ведення дітей від 2-х місяців до 5 років з анемією згідно чинного протоколу. 9. Оцінка ВІЛ-статусу у дитини. Класифікація ВІЛ-статусу. Тактика ведення дітей віком від 2-х місяців до 5 років з підтвердженим та неуточненим ВІЛ-статусом згідно чинного протоколу.	
22	Оцінка, класифікація, лікування, консультація та наступне спостереження у дітей у віці до 2-х місяців з жовтяницею, діареєю, проблемами годування та низькою масою тіла, вкрай тяжким захворюванням та місцевою бактеріальною інфекцією. * 1. Жовтяниця у дитини віком до 2-х місяців: визначення, класифікація; тактика ведення згідно діючого протоколу. 2. Класифікація діареї, визначення типу та тяжкості зневоднення. Планування алгоритму лікувальних заходів при діарейному синдромі у дітей віком до 2-х місяців. Диференційна діагностика та принципи ведення гемоколіту у дітей. 3. Порушення живлення у дитини: визначення, класифікація. Оцінка відношення маси тіла до зросту (довжини) дитини згідно центильних графіків. Визначення тяжкості порушення харчування та оцінка вигодовування дитини. Тактика ведення дітей з різними ступенями порушення харчування у віці до 2-х місяців. 4. Оцінка наявності вкрай тяжкого захворювання та місцевої бактеріальної інфекції у дітей віком до 2-х місяців. 5. Класифікація стану немовляти за ступенем тяжкості захворювання та принципи ведення згідно діючого протоколу. 6. <i>Проміжний тестовий контроль 6.*</i>	5,5 0,5
Змістовий модуль 7		
23	Диференційна діагностика синдрому гіперглікемії, гострих та хронічних ускладнень цукрового діабету у дітей. Цукровий діабет у дітей. Синдром гіпоглікемії. * 1. Поняття глікемічного контролю при ЦД у дітей. 2. Диференційна діагностика ЦД у дітей різних вікових груп. 3. Лабораторно-діагностичні критерії ЦД різного типу у дітей. 4. Диференціальний діагноз різних типів коматозних станів у дітей з ЦД. 5. Лікування дітей з ЦД (дієто- та інсулінотерапія). 6. Надання невідкладної допомоги дітям з різними видами коматозних станів при ЦД. 7. диференціальна діагностика хронічних ускладнень ЦД та інсулінотерапії. 8. Профілактика гострих та хронічних ускладнень ЦД у дітей.	6
24	Диференційна діагностика синдрому зоба, гіпо- та гіпертиреозу. *	6

	1. Диференційна діагностика синдрому зобу, аутоімунного тиреоїдиту у дітей. 2. Диференційна діагностика гіпотиреозу у дітей. 3. Диференціальний діагноз функціональних станів ЩЗ у дітей. 4. Лікування дітей з захворюваннями ЩЗ. 5. Діагностика тиреотоксичної кризи у дітей. 6. Невідкладна допомога при тиреотоксичній кризі у дітей.	
25	Диференційна діагностика захворювань надниркових залоз. 1. Основні симптоми недостатності наднирників. 2. Характеристика, схема лікування хвороби Іценко-Кушинга. 3. Клінічні та лабораторні зміни при гострій наднирниковій недостатності. 4. Диференціальна діагностика гострої і хронічної надниркової недостатності. 5. Клініко-лабораторна характеристика вродженої надниркової недостатності. 6. Основні етіопатогенетичні види хронічної недостатності наднирників. 7. Поняття про різні форми адрено-генітального синдрому. 8. Клініка сільютратної, гіпертонічної та вірильної форми адрено-генітального синдрому. 9. Хвороба Аддісона: причини, клініка, лабораторна діагностика, лікування. 10. Основні підходи до лікування різних форм недостатності наднирників.	6
26	Диференційна діагностика захворювань гіпоталамо-гіпофізарної системи та порушень росту у дітей. 1. Етіо-патогенетичні аспекти різних форм патології росту, статевих залоз, ожиріння у дітей. 2. Клінічні прояви патології росту (екзогенно-конституціональної, гіпофізарної, соматогенної), пубертатного диспитуїтаризму, патології статевих залоз (природжені порушення статевого диференціювання, порушення статевого розвитку у хлопчиків і дівчаток). 3. Принципи діагностики патології гіпоталамо-гіпофізарної системи та статевих залоз у дітей. 4. Диференціальний діагноз різних різних форм патології росту, статевих залоз. 5. Лікування дітей з патологією ГГС та статевих залоз.	6
27	Диференційна діагностика ожиріння у дітей. Метаболічний синдром. Етіо-патогенетичні аспекти різних форм ожиріння у дітей. 2. Диференціальна діагностика ожиріння (екзогенно-конституціонального, гіпоталамічного). 3. Діагностика різних форм ожиріння у дітей. 4. Лікувальна тактика при ожирінні у дітей різних вікових груп (дієтотерапія, медикаментозна терапія). 4. Профілактика ожиріння у дітей. 5. Поняття про метаболічний синдром у дітей.	6
28	Диференційна діагностика анемії у дитячому віці. Гемолітичний криз. * 1. Основні клінічні прояви залізо-, білково- та вітамінодефіцитних анемії. Клініко-лабораторні критерії дефіцитних анемії. 2. Диференціальний діагноз ЗДА з іншими гіпохромними анеміями. 3. Лікування та профілактика залізо-, білково-, вітамінодефіцитних анемії у дітей.	6

	4. Основні клінічні прояви гемолітичних анемій. Анемія Мінковського–Шофара, тип успадкування, основні клінічні прояви, принципи лікування. Клініко-лабораторні критерії гемолітичних анемій. 5. Диференційний діагноз гемолітичних анемій з іншими гіпохромними анеміями. 6. Лікування та профілактика гемолітичних анемій у дітей. Принципи диспансерного спостереження за дітьми з гемолітичними анеміями. 7. Диференціальна діагностика апластичних анемій. 8. Анемія Фанконі. Тип успадкування, клінічні прояви. Принципи діагностики і лікування. 9. Анемія Блекфана-Даймонда Тип успадкування, клінічні прояви. Принципи діагностики і лікування. 10. Анемія Естрена-Дамешека. Тип успадкування, клінічні прояви. Принципи діагностики і лікування. 11. Принципи лікування апластичних анемій. 12. Диференційна діагностику апластичної анемії з гострим лейкозом, вітамін В₁₂ – дефіцитною анемією, мієлодиспластичним синдромом.	
29	Диференційна діагностика геморагічного синдрому у дітей. Синдром десимінованого внутрішньосудинного згортання. 1. Основні клінічні прояви геморагічних захворювань. 2. Групи геморагічних захворювань залежно від механізмів порушень гемостазу. 3. Клініко-лабораторні критерії тромбоцитопенічної пурпури. 4. Диференційний діагноз ідіопатичної тромбоцитопенічної пурпури. 5. Клінічні особливості геморагічного васкуліту залежно від клінічної форми. 6. Лабораторні дані, характерні для геморагічного васкуліту. 7. Особливості терапії геморагічного васкуліту, залежно від провідного синдрому. 8. Принципи диспансерного спостереження за дітьми з геморагічними захворюваннями.	6
30	Диференційна діагностика лейкозів у дітей. * 1. Клінічні прояви основних видів гемобластозів у дітей. 2. нічні варіанти гострого лімфобластного лейкозу (ГЛЛ). 3. Основні клініко-лабораторні синдроми при ГЛЛ їх диференціальні діагностика х іншими гематологічними захворюваннями 4. Сучасні програми лікування ГЛЛ. 5. Диференційна діагностика гемобластозів у дітей.	6
31	Диференційна діагностика лімфопроліферативного синдрому у дітей. 1. Диференційна діагностика лімфогранулематозу (ЛГМ). Морфологічна класифікація ЛГМ. 5. Клінічна класифікація ГЛМ. 6. Диф. діагноз ЛГМ з доброякісними лімфаденопатіями. 7. Схема лабораторно-діагностичного пошуку при синдромі лімфаденопатії. 8. Принципи лікування ГЛМ.	6
32	Диференційна діагностика перинатальних гіпоксичних уражень та травматичних ушкоджень нервової системи у новонароджених дітей. * 1. Клінічні та лабораторні критерії діагнозу «асфіксії новонародженого». 2. Критерії ступеню важкості асфіксії в залежності від оцінки за шкалою Апгар, показників рН та ознак дисфункції органів та систем.	6

	3. Алгоритм надання невідкладної допомоги дитині у стані асфіксії при народженні в залежності від наявності або відсутності ознак меконіальної аспірації (чисті та меконіальні навколоплідні води). 4. Принципи післяреанімаційного лікування новонароджених. 5. Клінічна симптоматика важкого гіпоксично-ішемічного ураження ЦНС і внутрішніх органів. 6. Диференціальний діагноз пологової пухлини та кефалогематоми. 7. Пологова травма спинного мозку та плечового сплетення. Парези і паралічи Дюшен-Ерба, Дежерін-Клюмпке. Диференційна діагностика.	
33	Диференційна діагностика синдрому дихальних розладів у новонароджених. 1. Класифікація хвороб органів дихання у новонароджених. 2. Оцінка тяжкості СДР за шкалою Сільвермана-Даунса. 3. Диференційна діагностика пневмоній у новонароджених з іншими захворюваннями. 4. Клінічні прояви аспіраційного синдрому. Диференційний діагноз. 5. Рентгенологічні зміни, характерні для ателектазу легень. Диференційний діагноз. Принципи та методи оксигенотерапії. Ускладнення оксигенотерапії.	6
34	Диференційна діагностика жовтяниць новонароджених. * 1. Обмін білірубіну у новонародженого, 2. Особливості жовтяниці, яка вимагає додаткового обстеження 3. Причини жовтяниць, причини тривалої жовтяниці 4. Діагностика жовтяниць. 5. Поняття про гемолітичну хворобу новонароджених (ГХН) 6. Принципи лікування жовтяниць (консервативні, оперативні) 7. Гемолітична хвороба новонароджених (ГХН), причини, патогенез. 8. Клінічні форми ГХН. Принципи лікування ГХН: консервативні, оперативні. Методика операції замінного переливання крові.	6
35	Диференційна діагностика гнійно-запальних захворювань шкіри та підшкірної клітковини у новонароджених. Омфаліт у новонароджених. Сепсис новонароджених. * 1. Гнійно-запальні захворювання шкіри та підшкірної основи у новонароджених (везикулопустульоз, епідемічна пухирчатка, ексfolіативний дерматит Ріттера) їх диференційний діагноз. 2. Захворювання пупкового канатику, пупкової ранки та пупкових судин: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз різних форм омфаліту (катарального, флегмонозного, некротичного). 3. Сепсис новонароджених: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.	6
36	Диференційна діагностика внутрішньоутробних інфекцій у новонароджених. 1. Основні перинатальні чинники ризику розвитку внутрішньоутробних інфекцій з боку матері та новонародженої дитини. 2. Особливості патофізіологічних процесів при внутрішньоутробних інфекціях. 3. Основні шляхи передачі внутрішньоутробних інфекцій. 4. Класифікація внутрішньоутробних інфекцій. 5. Особливості клінічного перебігу у новонароджених при реалізації	6

	внутрішньоутробного інфікування. 6. Основні клінічні прояви різних видах внутрішньоутробних інфекцій. 7. Основні діагностичні критерії внутрішньоутробних інфекцій та методи диференціальної діагностики. 8. Особливості схем лікування різних форм внутрішньоутробних інфекцій у новонароджених дітей. 10. Методи профілактики внутрішньоутробних інфекцій.	
37	Маловагова дитина. Принципи виходжування та лікування. * 1. Поняття недоношеності, морфо-функціональної зрілості новонароджених. 2. Ступені морфологічної та нейро-функціональної зрілості недоношених дітей. 3. Особливості адаптації недоношених новонароджених та синдроми дизадаптації. 4. Принципи виходжування недоношених дітей в пологовому будинку та на другому етапі виходжування. 5. Особливості вигодовування мало вагових дітей. 6. <i>Проміжний тестовий контроль</i> 7.*	5,5 0,5
38.	Контроль практичних навичок. *	6
	Всього годин	228

Примітка: * теми, з яких обов'язково повинна бути позитивна оцінка.

Модуль 2. «Дитячі інфекційні хвороби»

№п/п	Назва теми	Кількість годин
	Модуль 2. Дитячі інфекційні хвороби	
1	Диференційна діагностика інфекційних захворювань з синдромом екзантеми у дітей. Диференційна діагностика інфекційних захворювань з синдромом ангіни та дифтерії мигдаликів у дітей. * 1. Епідемічні особливості екзантем при скарлатині, корі, краснусі, вітряній віспі, псевдотуберкульозі у дітей раннього віку. 2. Клінічні особливості екзантеми при скарлатині, корі, краснусі, вітряній віспі, псевдотуберкульозі залежно від віку та методи лабораторної діагностики. 3. Особливості діагностики синдрому екзантеми. 4. Показання до госпіталізації дітей хворих з синдромом екзантеми при скарлатині, корі, краснусі, вітряній віспі, псевдотуберкульозі. 5. Лікування дітей з синдромом екзантеми в умовах поліклініки. 6. Показання до антибактеріальної та патогенетичної терапії. 7. Специфічна профілактика інфекцій з синдромом екзантеми. 8. Протиепідемічні заходи у вогнищі інфекції. 9. Клінічні особливості ангін різної етіології (стрептококової, стафілококової, Сімановського-Венсана, вірусної, грибкової). 10. Класифікація дифтерії та тонзилітів. 11. Диференційна діагностика синдромів ангіни при різних інфекційних та неінфекційних захворюваннях. 12. Тактика ведення хворого із синдромом ангіни. Профілактика та імунопрофілактика цих захворювань.	6

2	Диференційна діагностика коклюшу у дітей раннього віку. Невідкладна допомога при апное. Диференційна діагностика паротитної інфекції, інфекційного моновірусу у дітей. 1. Етіологічні фактори, патогенетичні механізми розвитку коклюшу у дітей, паротитної інфекції, інфекційного моновірусу. 2. Класифікація клінічних форм інфекційного моновірусу, паротиту, коклюшу. 3. Провідні клінічні симптоми та варіанти перебігу інфекційного моновірусу, паротиту, коклюшу. 4. Тактика ведення хворого на інфекційний моновірус, паротитну інфекцію та коклюш. 5. Невідкладна допомога при крупі. 6. Тактика ведення хворого на коклюш з метою запобігання виникнення апное. 7. Невідкладна допомога при зупинці дихання у хворих на коклюш. 8. Організація протиепідемічних заходів у вогнищі інфекції при паротиті, коклюшу, інфекційного моновірусу .	6
3	Диференційна діагностика COVID-19. Невідкладна допомога. Ускладнення COVID-19: синдром Кавасакі та мультисистемний запальний синдром у дітей. Профілактика COVID-19 у дітей. * 1. Етіологічні, епідеміологічні, патогенетичні особливості COVID-19. 2. Провідні клінічні симптоми COVID-19. 3. Діагностика COVID-19 . 4. Тактика ведення хворого на COVID-19. 5. Протиепідемічні заходи у вогнищі інфекції. 6. Ускладнення викликані COVID-19. 7. Синдром Кавасакі та мультисистемний запальний синдром у дітей. 8. Профілактика COVID-19 у дітей.	6
4	Диференційна діагностика ГКІ у дітей. Невідкладні стани при ГКІ у дітей. Діагностика та лікування. Організація стаціонару на дому хворим з ГКІ. * 1. Провідні клінічні симптоми та синдроми ГКІ: місцеві(гастрит, ентерит, коліт) та загальні(токсикоз, ексікоз, нейротоксикоз, токсико-септичний стан). 2. Клінічні варіанти перебігу шигельозу, сальмонельозу, ешеріхіозу, кишкового ієрсиніозу, вірусних діарей у дітей різного віку. 3. Особливості діагностики синдромів ГКІ (гастрит, ентерит, ентероколіт, гастроентероколіт) і їх відповідність нозологічним формам. 4. Диференційна діагностика ГКІ між собою та із захворюваннями шлунково-кишкового тракту неінфекційного походження. 5. Тактика ведення дітей, хворих на ГКІ(обстеження, показання до госпіталізації, лікування) 6. Організація протиепідемічних заходів у вогнищі інфекції. 7. Провідні клінічні симптоми токсико-ексікозу та нейротоксикозу при ГКІ у дітей. 8. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при синдромах токсико-ексікозу та нейротоксикозу. 9. Тактика лікаря загальної практики при діагностиці	6

	невідкладних станів при ГКІ у дітей. Надання невідкладної допомоги.	
5	Диференційна діагностика та невідкладні стани при вірусних гепатитах у дітей. Гостра печінкова недостатність при вірусних гепатитах у дітей. * 1. Етіологічні, епідеміологічні, патогенетичні особливості ВГ різної етіології. 2. Провідні клінічні симптоми ВГ у дітей. 3. Дані лабораторних досліджень в залежності від збудника. 4. Диференційна діагностика типових та атипових форм ВГ. 5. Тактика ведення хворого на ВГ. 6. Діагностичні маркери гепатитів. 7. Протиепідемічні заходи у вогнищі інфекції. 8. Гостра печінкова недостатність при ВГ у дітей, клінічні симптоми, оцінка ступеня тяжкості та прогнозу перебігу ВГ, враховуючи показники лабораторних досліджень. 9. Тактика ведення хворого на ВГ з синдромом гострої печінкової недостатності. Надання невідкладної допомоги. 10. Диференційна діагностика ВГ з іншими паренхіматозними жовтяницями. 11. Диференційна діагностика з надпечінковими та підпечінковими жовтяницями.	6
6	Диференційна діагностика менінгококової інфекції та менінгітів різної етіології у дітей. Диференційна діагностика енцефалітів, поліомієлітоподібних захворювань у дітей. * 1. Провідні клінічні симптоми та варіанти перебігу менінгококової інфекції. 2. Диференційна діагностика менінгококцемії із захворюваннями, що супроводжуються геморагічною висипкою(геморагічний васкуліт, тромбоцитопенічна пурпура та ін.) 3. Провідні клінічні симптоми бактеріальних та вірусних менінгітів. 4. Провідні клінічні симптоми менінгококцемії та енцефалітів, поліомієлітоподібних захворювань. 5. Диференційна діагностика та ускладнення бактеріальних та вірусних менінгітів. 6. Клініко-лабораторна діагностика нейроінфекцій у дітей. 7. Тактика ведення хворих на нейроінфекції. 8. Організація протиепідемічних заходів у вогнищі інфекції.	6
7	Невідкладні стани при нейроінфекціях у дітей. Діагностика та невідкладна допомога. Контроль практичних навичок. 1. Провідні клінічні симптоми інфекційно-токсичного шоку (ІТШ) при менінгококових інфекціях. 2. Провідні клінічні симптоми набряку набухання головного мозку(НГМ) при нейроінфекціях у дітей. 3. Діагностика компенсованого, субкомпенсованого та некомпенсованого шоку 4. Тактика ведення хворих. 5. Невідкладна допомога при НГМ та ІТШ. 6. Специфічна профілактика нейроінфекцій. 7. ПМК.	6
	Разом	42

Примітка: * теми, з яких обов'язково повинна бути позитивна оцінка.

Самостійна робота
Модуль 1 «Педіатрія»

№п/п	Тема	Кількість годин
1	Підготовка до практичних занять - теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок.	98
2	Опрацювання тем,що не входять до плану аудиторних занять (перелік) із зазначенням основних питань, що мають бути вивчені:	4
	Нейрогенні розлади сечовипускання та міхурові-сечовідний рефлюкс у дітей. 1. Поняття про нейрогенні розлади сечовипускання: етіологія та патогенез. 2. Класифікація нейрогенних розладів сечовипускання у дитячому віці. 3. Діагностичні критерії та принципи терапії нейрогенних розладів сечовипускання у дитячому віці. 4. Міхурово – сечовідний рефлюкс, класифікація, методи діагностики в педіатрії. 5. Вірогідні ознаки наявності рефлюксу у дітей. 6. Підходи до лікування при міхурово – сечовідному рефлюксу у дітей.	
	Захворювання печінки у дітей: метаболічно асоційована жирова хвороба печінки, вроджені пігментні гепатози у дітей: визначення, класифікація, етіопатогенез, клінічні прояви, критерії діагностики та основні принципи терапії в педіатричній практиці. 1. Спадкові пігментні гепатози у дітей: визначення, етіопатогенез, клінічні прояви, критерії діагностики та основні принципи ведення пацієнтів з синдромом Жильбера, Кріглера-Найяра, Дабина-Джонсона. 2. Фактори ризику, етіопатогенез, клінічні прояви, критерії діагностики гострої печінкової недостатності у дітей. Принципи надання невідкладної допомоги.	
	Підготовка до проміжних тестових контролів за змістовними модулями.	10
3	Підготовка до підсумкового модульного контролю.	5
	Разом	117

Модуль 2 «Литячі інфекційні хвороби»

№п/п	Тема	Кількість годин
1	Підготовка до практичних занять - теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок.	20
2	Опрацювання тем,що не входять до плану аудиторних занять (перелік): Опрацювання тем,що не входять до плану аудиторних занять (перелік) із зазначенням основних питань, що мають бути вивчені: 1.«ВІЛ/СНІД у дітей. Клініка. Діагностика Диференційна діагностика. Профілактика»: 1. Дайте визначення ВІЛ інфекції і СНІДу. 2. Яка етіологія ВІЛ - інфекції? Охарактеризуйте збудників	5

	ВІЛ-1 і ВІЛ-2. 3. Назвіть шляхи ВІЛ- інфекції. 4. Які стадії патогенезу ВІЛ-інфекції? 5. Які виділяють клінічні стадії ВІЛ-інфекції в дітей? 6. Назвіть опортуністичні інфекції в клініці ВІЛ-інфекції. 7. Клінічна класифікація ВІЛ-інфекції в дітей. 8. Які методи лабораторної діагностики ВІЛ- інфекції застосовують для підтвердження ліагнозу? 9. Яка етіотропна терапія ВІЛ-інфекції? Назвіть основні групи препаратів. 10. Профілактика ВІЛ-інфекції. 2. «Диференційна діагностика гельмінтозів у дітей»: 1. Які виділяють види гельмінтів? 2. Клінічні прояви енеробіозу. 3. Клінічні прояви аскаридозу. 4. Клінічні прояви токсокарозу. 5. Основні методи діагностики гельмінтозів. 6. Антигельмінтні препарати, що застосовують при лікуванні аскаридозу. 7. Антигельмінтні препарати, що застосовують при лікуванні цестодозів. 8. Антигельмінтні препарати, що застосовують при лікуванні трематодозів. 9. Методи профілактики гельмінтозів. 10. Показання до медикаментозної профілактики гельмінтозів. 3. «TORCH-інфекції: токсоплазмоз, краснуха, цитомегаловірусна інфекція» 1. Визначте основні відомості про етіологію та епідеміологію токсоплазмозу, краснухи та цитомегаловірусної інфекції. 2. Основні ланки патогенезу токсоплазмозу, краснухи, цитомегаловірусної інфекції., формування імунітету. 3. Клінічні ознаки набутого токсоплазмозу(гострий і хронічний). 4. Клінічні прояви вродженого токсоплазмозу ,краснухи, цитомегаловірусної інфекції. 5. Методи лабораторної діагностики токсоплазмозу, краснухи, цитомегаловірусної інфекції. 6. Показання до обстеження на набутий токсоплазмоз, краснуху, цитомегаловірусну інфекцію. 7. Показання до обстеження на виявлення вродженого токсоплазмозу, краснухи, цитомегаловірусної інфекції. 8. Основні принципи лікування хворих на токсоплазмоз, краснуху, цитомегаловірусну інфекцію. 9. Заходи профілактики цих інфекцій. 4. « Диференційна діагностика хвороби Лайма, ревматоїдного артриту, бешихи, алергічного дерматиту, хвороби Рейтера» 1. Етіологія захворювання на хворобу Лайма, ревматоїдний артрит, бешиху, алергічний дерматит, хворобу Рейтера. 2. Клінічні особливості перебігу хвороби Лайма. 3. Клінічні особливості перебігу ревматоїдного артриту. 4. Клінічні особливості перебігу бешихи. 5. Клінічні особливості перебігу алергічного дерматиту. 6. Клінічні особливості перебігу хвороби Рейтера.	5 4 4
--	---	----------------------------

	5.«Поствакцинальні ускладнення»: 1. Мета та завдання імунопрофілактики. 2. Характеристика вакцин для профілактики.. 3. Що таке вацинасоційований поліомієліт? 4. Класифікація поствакцинальних ускладнень. 5. Профілактика поствакцинальних ускладнень. 6. Клініка, діагностика анафілактичного шоку. Невідкладна допомога при анафілактичному шоці.	4
3	Підготовка до підсумкового модульного контролю.	6
	Разом	48

Індивідуальні завдання

За бажанням здобувача вищої освіти під час вивчення відповідних тем він може виконувати індивідуальну роботу, яка проводиться в позаурочний час. Як індивідуальна робота може виконуватися:

- доповідь на клінічних конференціях
- доповідь реферату за темами практичних занять (довільна форма)
- підготовка літературного огляду по клінічним випадкам, які мають труднощі диференційної діагностики та/або лікування;
- підбір візуальних матеріалів із розділів змістовного модуля 2
- написання тез, статей

Перелік теоретичних питань для підготовки студентів до підсумкового модульного контролю (ПМК)

Модуль 1 «Педіатрія»:

1. Диференційна діагностика спадкових та природжених захворювань бронхолегеневої системи у дітей.
2. Диференційна діагностика пневмонії у дітей. Тактика ведення хворого при різних клінічних варіантах перебігу пневмонії та її ускладненнях.
3. Диференційна діагностика бронхіту і бронхіоліту, вірусних та бактеріальних респіраторних захворювань верхніх дихальних шляхів (гострого назофарингіту, гострого фарингіту, гострого ларингофарингіту, гострого трахеїту) у дітей. Тактика ведення хворого при різних клінічних варіантах перебігу захворювань у дітей.
4. Диференційна діагностика бронхіальної астми у дітей різного віку. Тактика ведення пацієнтів, сучасні принципи лікування та профілактики. Надання невідкладної допомоги при астматичному стані.
5. Алергічний риніт у дітей, класифікація, принципи діагностики та лікування.
6. Диференційна діагностика синдрому шкірної висипки. Алергічні ураження шкіри. Атопічний дерматит, класифікація, особливості клінічного перебігу в залежності від віку, діагностика та сучасні методи лікування.
7. Диференційна діагностика гострих алергічних станів у дітей. Гостра кропив'янка, набряк Квінке, анафілактичний шок. Гострі бульозні дерматози: багатоформна ексудативна еритема, інсектна алергія, синдром Ласлла, синдром Стівенса-Джонсона.
8. Диференційна діагностика запальних захворювань серця у дітей. Принципи лікування гострої ревматичної лихоманки та неревматичних кардитів. Принципи первинної та вторинної профілактики гострої ревматичної лихоманки у дітей. Провідні клінічні симптоми інфекційного ендокардиту у дітей. Принципи лікування та вторинної профілактики інфекційного ендокардиту.
9. Диференційна діагностика порушень серцевого ритму та провідності у дітей. Невідкладна допомога при пароксизмальних порушеннях ритму та синдромі Морган'ї-Адамса-Стокса.
10. Диференційна діагностика вроджених та набутих вад серця у дітей. Невідкладна допомога пригострій серцевій недостатності у дітей.
11. Диференційна діагностика системних захворювань сполучної тканини та системних васкулітів у дітей.

12. Диференційна діагностика абдомінального больового та диспепсичного синдрому у дітей старшого віку. Функціональна та органічна патологія стравоходу та гастродуоденальної зони у дітей
13. Диференційна діагностика синдрому гепатоспленомегалії та портальної гіпертензії. Алгоритм діагностики та принципи лікування хронічних гепатитів у дітей. Цироз печінки. Гостра та хронічна печінкова недостатність.
14. Диференційна діагностика функціональної та органічної патології біліарного тракту у дітей. Методи діагностики та лікування захворювань жовчовивідних шляхів у дитячому віці. Принципи ведення та профілактики функціональних розладів біліарних шляхів, як однієї з домінуючих патологій гастроінтестинального тракту на фоні посттравматичного синдрому в педіатричній практиці.
15. Диференційна діагностика синдрому закрепку. Функціональна та органічна патологія кишківника, що супроводжується синдромом закрепку. Клінічні прояви, алгоритм діагностики, тактика ведення хворого.
16. Диференційна діагностика функціональної та органічної патології кишківника, що супроводжується діарейним синдромом. Патологія кишківника, що перебігає з синдромом мальабсорбції у дітей: дисахаридозна недостатність, целиакія, муковісцидоз. Стрес-індукований синдром подразненого кишківника як результат тривалого посттравматичного синдрому у дітей в воєнний час.
17. Диференційна діагностика функціональних та органічних захворювань підшлункової залози у дітей. Основні діагностичні критерії та стандарти лікування хронічного панкреатиту у дітей. Принципи нутритивної підтримки пацієнтів з зовнішньосекреторною панкреатичною недостатністю.
18. Диференційна діагностика синдрому дизуріїта найбільш поширених інфекцій сечової системи, функціональних розладів сечовипускання. Диференційна діагностика синдрому тубулярних дисфункцій у дітей. Тактика ведення дитини з тубулоінтерстиціальним нефритом, дизметаболічною нефропатією. Тактика ведення дитини.
19. Диференційна діагностика набрякового та нефротичного синдрому. Первинні та вторинні гломерулонефрити у дітей. Тактика ведення дитини при гострому та хронічному гломерулонефриті. Диференційна діагностика гострої ниркової недостатності у дітей. Сучасні принципи діагностики та лікування. Диференційна діагностика хронічної ниркової недостатності у дітей. Гемолітико-уремічний синдром. Показання до гемодіалізу у дітей. Принципи лікування та профілактики хронічної ниркової недостатності.
20. Оцінка, класифікація, лікування, консультація та наступне спостереження при кашлі, ускладненому диханні, діареї, проблемах з вухом, болі в горлі, лихоманці, порушеннях живлення та анемії, при наявності ВІЛ-інфекції у дітей від 2-х місяців до 5 років.
21. Оцінка, класифікація, лікування, консультація та наступне спостереження у дітей у віці до 2-х місяців з жовтяницею, діареєю, проблемами годування та низькою масою тіла, вкрай тяжким захворюванням та місцевою бактеріальною інфекцією.
22. Диференційна діагностика синдрому гіперглікемії, гострих та хронічних ускладнень цукрового діабету у дітей.
23. Цукровий діабет у дітей. Синдром гіпоглікемії.
24. Диференційна діагностика синдрому зоба, гіпо- та гіпертиреозу
25. Диференційна діагностика захворювань надниркових залоз.
26. Диференційна діагностика захворювань гіпоталамо-гіпофізарної системи та порушень росту у дітей.
27. Диференційна діагностика ожиріння у дітей. Метаболічний синдром.
28. Диференційна діагностика анемії у дитячому віці. Гемолітичний криз
29. Диференційна діагностика геморагічного синдрому у дітей. Синдром десимінованого внутрішньосудинного згортання.
30. Диференційна діагностика лейкозів у дітей.
31. Диференційна діагностика лімфопроліферативного синдрому у дітей.
32. Диференційна діагностика перинатальних гіпоксичних уражень та травматичних

ушкоджень нервової системи у новонароджених дітей.

33. Диференційна діагностика синдрому дихальних розладів у новонароджених.
34. Диференційна діагностика жовтяниць новонароджених.
35. Диференційна діагностика гнійно-запальних захворювань шкіри та підшкірної клітковини у новонароджених. Омфаліт у новонароджених. Сепсис новонароджених.
36. Диференційна діагностика внутрішньоутробних інфекцій у новонароджених
37. Маловагова дитина. Принципи виходжування та лікування.

Модуль 2 «Литячі інфекційні хвороби»

1. Диференційна діагностика інфекційних захворювань з синдромом екзантеми у дітей. Диференційна діагностика інфекційних захворювань з синдромом ангіни та дифтерії мигдаликів у дитини.
2. Диференційна діагностика коклюшу у дітей раннього віку. Невідкладна допомога при апное. Диференційна діагностика паротитної інфекції, інфекційного моновірусу у дітей
3. Диференційна діагностика COVID-19. Невідкладна допомога. Ускладнення COVID-19: синдром Кавасаки та мультисистемний запальний синдром у дітей. Профілактика COVID-19 у дітей
4. Диференційна діагностика ГКІ у дітей. Невідкладні стани при ГКІ у дітей. Діагностика та лікування. Організація стаціонару на дому хворим з ГКІ
5. Диференційна діагностика та невідкладні стани при вірусних гепатитах у дітей. Гостра печінкова недостатність при вірусних гепатитах у дітей.
6. Диференційна діагностика менінгококової інфекції та менінгітів різної етіології у дітей. Диференційна діагностика енцефалітів, поліомієлітоподібних захворювань у дітей.
7. Невідкладні стани при нейроінфекціях у дітей. Діагностика та невідкладна допомога.

Перелік практичних навичок для ПМК

Модуль 1 «Педіатрія»

І. Аналіз лабораторних та інструментальних досліджень

1. Загальноклінічний аналіз крові
2. Загальноклінічний аналіз сечі
3. Аналіз сечі за Зимницьким
4. Аналіз сечі за Нечипоренком
5. Аналіз сечі на діастазу
6. Копрограма
7. Білок крові та його фракції
8. Гострофазні показники крові, ревмопроби
9. Глюкоза крові
10. Електроліти крові
11. Ліпідний профіль крові
12. Лужна фосфатаза крові
13. Трансамінази крові
14. Креатинін, сечовина крові
15. Загальний білірубін крові та його фракції, аналізувати криву Полачека
16. Коагулограма
17. Серологічні реакції при аутоімунних захворюваннях
18. Проміневе дослідження органів грудної порожнини
19. Проміневе дослідження черевної порожнини
20. Проміневе дослідження сечової системи
21. Дослідження функції зовнішнього дихання
22. Електрокардіографія
23. Ендоскопічне дослідження бронхів
24. Ендоскопічне дослідження травного тракту

25. Ехокардіографія
26. Аналіз добового Холтер моніторингу
27. Методика проведення шкірного алерготестування
28. Уреазний дихальний тест
29. Інтрагастральна рН-метрія
30. Добовий рН-моніторинг стравоходу
31. Розрахунок ферротерапії для дітей різного віку.
32. Оцінка показників гемостазу у дітей
33. Оцінка мієлограми.

II. Медичні маніпуляції

1. Проводити реєстрацію ЕКГ
2. Проводити ін'єкції лікарських речовин
3. Вимірювати артеріальний тиск
4. Проводити катетеризацію сечового міхура м'яким зондом
5. Алгоритм проведення пікфлуометрії
6. Алгоритм проведення бронхоскопії
7. Алгоритм проведення фіброгастродуоденоскопії
8. Алгоритм проведення колоноскопії
9. Алгоритм проведення перитонеального діалізу
10. Алгоритм проведення штучного дихання, непрямого масажу серця
11. Визначення групи крові, резус-належність
12. Визначення кісткового віку дитини.
13. Проведення експрес-діагностики цукрового діабету у дітей.
14. Розрахунок дієтотерапії при цукровому діабеті у дітей.
15. Розрахунок інсулінотерапії хворому на цукровий діабет.

III. Надання допомоги при невідкладних станах

1. Астматичний статус
2. Гостра дихальна недостатність
3. Гостра серцева недостатність
4. Напад пароксизмальної тахікардії
5. Морган'ї-Адамс-Стокс-синдром
6. Гіпертензивний криз
7. Колапс
8. Гостра печінкова недостатність
9. Невідкладана терапія при геморагічному синдромі у дітей.
10. Надання першої лікарської допомоги при надзвичайних станах при патології ендокринної системи (коми при цукровому діабеті, тиреотоксичний і адісонічний криз)
11. Гостра ниркова недостатність
12. Шлунково-кишкова кровотеча
13. Судомний синдром
14. Ниркова колька

Модуль 2 «Литячі інфекційні хвороби»

I. Аналіз лабораторних та інструментальних досліджень.

1. Загальний аналіз крові.
2. Загальний аналіз сечі.
3. Загальний аналіз ліквору.
4. Копрограма.
5. Серологічні реакції при інфекційних захворюваннях.
6. Бактеріологічні дослідження біологічних рідин та виділень.
7. Імунологічні маркери інфекційних захворювань.
8. Білірубін крові та його фракції.
9. Лужна фосфатаза, тимолова проба, трансамінази крові.

II. Надання допомоги при невідкладних станах.

1. Дифтерійний круп.
2. Апноє при коклюші
3. ІТШ при менінгококовій інфекції
4. набряк-набухання головного мозку при менінгітах та енцефалітах
5. Токсико-екзикоз при гострих кишкових інфекціях
6. Нейротоксикоз при гострих кишкових інфекціях
7. Гостра печінкова недостатність при вірусних гепатитах
- ГСЛТ при ГРВІ
8. Гіпертермічний синдром при грипі
9. Фебрильні судоми при грипі
10. Анафілактичний шок при щепленні

Методи навчання

- **вербальні** (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
- **наочні** (мультимедійна презентація, ілюстрація, демонстрація);
- **практичні** (алгоритми виконання практичних навичок, курація хворих);
- **метод моделювання конкретних ситуацій;**
- **тематичні дискусії;**
- **імітаційні завдання;**
- **рольові ігри;**
- **аналіз конкретних ситуацій;**
- **кейс-метод;**
- **презентації;**
- **дослідницькі методи**

Форми та методи оцінювання

- Поточний контроль відображає оцінку якості засвоєння матеріалу окремих тем та змістовних модулів, здійснюється під час проведення практичних занять у вигляді усного опитування, письмового вирішення ситуаційних завдань з обґрунтуванням, програмного комп'ютерного тестування, практичної перевірки, самоконтролю.
- Підсумковий контроль відображає загальну оцінку якості знань та практичних навичок здобувачів вищої освіти, здійснюється на останньому практичному занятті з дисципліни у вигляді вирішення двох ситуаційних задач та оцінки виконання практичних навичок, які зазначені у білеті до ПМК.

Дані види контролю охоплюють:

- усний контроль
- письмовий контроль
- тестовий контроль
- практична перевірка
- самоконтроль
- самооцінка

Форма підсумкового контролю успішності навчання з дисципліни – підсумковий модульний контроль (ПМК).

Система поточного та підсумкового оцінювання

Система **поточного оцінювання** включає оцінку теоретичної, практичної підготовки та самостійної роботи здобувачів освіти, як підготовку до аудиторних занять. Під час оцінювання засвоєння кожної теми модуля, студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені по вивченні даної теми. Здобувач вищої освіти повинен отримати оцінку з кожної теми. Конвертація поточної оцінки, виставленої за традиційною 4-бальною шкалою, в багатобальну на кожному занятті не проводиться. Окрім

цього, по завершенню опрацювання кожного змістового модуля студент складає проміжний комп'ютерний тестовий контроль, який складається із 30 завдань, вибраних із бази «Крок 2» згідно тематичного плану. Необхідний мінімум проходження кожного проміжного тестового контролю – 85%. Результати складання заносяться викладачами кафедри у журнал реєстрації результатів складання проміжних та заключного модульного контролю здобувачами 6-го курсу.

Здобувач вищої освіти вважається допущеним до ПМК з дисципліни, якщо він відвідав усі передбачені навчальною програмою практичні заняття, виконав усі види робіт, передбачені навчальною дисципліною та при її вивченні впродовж семестру набрав кількість балів, не меншу за мінімальну (72 бали). За виконану здобувачем вищої освіти індивідуальну роботу додатково нараховується 10 балів до поточного контролю. Критерії оцінювання ПМК визначаються кафедрою та доводяться до відома студентів на початку вивчення дисципліни, відповідно до положення про організацію освітнього процесу в ПДМУ.

Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти

За 4-х бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	A	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
4 (добре)	B	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	C	Здобувач освіти систематизувати інформацію під керівництвом науково-педагогічного застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
3 (задовільно)	D	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень з допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	E	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому започатковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. Володіє не менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
2 (незадовільно)	FX	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	F	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Підсумковий модульний контроль з обох модулів здійснюється по завершенню вивчення всіх тем на останньому практичному занятті. Форма проведення підсумкового модульного контролю (ПМК) є стандартизованою і включає контроль теоретичної та практичної підготовки у вигляді відповіді на теоретичні запитання та перевірки практичних навичок. До проведення ПМК на кафедрах розроблено 15 варіантів тестових білетів. Білет до ПМК має таку структуру: дві задачі - по 30 балів, та практична навичка, за яку студент отримує 20 балів.

Результат підсумкового модульного контролю оцінюється в балах. Максимальна кількість балів підсумкового модульного контролю складає 80 балів. Мінімальна кількість балів підсумкового модульного контролю, з якою контроль вважається складеним, 50 балів. Оцінка за модуль виставляється в балах і дорівнює сумі балів, отриманих за поточну навчальну діяльність та ПМК. Мінімальна кількість балів за модуль, яка вважається позитивною – 122 бали. Максимальна кількість балів за модуль складає 200 балів.

Уніфікована таблиця відповідності балів за поточну успішність, балам за ПМК, екзамен, та традиційній чотирьохбальній оцінці.

Середній бал за поточну успішність (A)	Бали за поточну успішність з модуля (A * 24)	Бали за ПМК з модуля (A*16)	Бали за модуль та/або екзамен (A*24 + A*16)	Категорія ЄКТС	За 4-бальною шкалою	
2	48	32	80	F FX	2 незадовільно	
2,1	50	34	84			
2,15	52	34	86			
2,2	53	35	88			
2,25	54	36	90			
2,3	55	37	92			
2,35	56	38	94			
2,4	58	38	96			
2,45	59	39	98			
2,5	60	40	100			
2,55	61	41	102			
2,6	62	42	104			
2,65	64	42	106			
2,7	65	43	108			
2,75	66	44	110			
2,8	67	45	112			
2,85	68	46	114			
2,9	70	46	116			
2,95	71	47	118			
3	72	50	122	E	3 задовільно	
3,05	73	50	123			
3,1	74	50	124			
3,15	76	50	126			
3,2	77	51	128			
3,25	78	52	130	D		
3,3	79	53	132			
3,35	80	54	134			
3,4	82	54	136			
3,45	83	55	138			

3,5	84	56	140	С	4 добре
3,55	85	57	142		
3,6	86	58	144		
3,65	88	58	146		
3,7	89	59	148		
3,75	90	60	150		
3,8	91	61	152		
3,85	92	62	154		
3,9	94	62	156		
3,95	95	63	158		
4	96	64	160	В	
4,05	97	65	162		
4,1	98	66	164		
4,15	100	66	166		
4,2	101	67	168		
4,25	102	68	170		
4,3	103	69	172		
4,35	104	70	174		
4,4	106	70	176		
4,45	107	71	178		
4,5	108	72	180	А	5 відмінно
4,55	109	73	182		
4,6	110	74	184		
4,65	112	74	186		
4,7	113	75	188		
4,75	114	76	190		
4,8	115	77	192		
4,85	116	78	194		
4,9	118	78	196		
4,95	119	79	198		
5	120	80	200		

Кожен здобувач вищої освіти має змогу підготуватися до ПМК, для цього розроблена база тестів, перелік теоретичних питань та практичних навичок, з якими можна ознайомитися на сайті кафедри.

Перед проведенням ПМК, завідувач навчальної частини кафедри отримує в деканаті під свій особистий підпис «Відомість успішності студентів з дисципліни». Викладач, який проводить підсумковий модульний контроль, призначається завідувачем кафедри і затверджується у відповідному графіку. Результат складання студентом ПМК фіксується у «Відомості успішності студентів з дисципліни» та скріплюється підписами екзаменатора та завідувача кафедрою. Результат складання ПМК також вноситься в залікову книжку студента. «Відомості успішності студентів з дисципліни» мають бути передані до деканату того самого дня, коли проводився підсумковий модульний контроль.

Інформація про студентів, яким не зарахований підсумковий модульний контроль, з точним зазначенням причини не зарахування також вноситься до «Відомості успішності студентів з дисципліни». Причини не зарахування можуть бути такі: а) студент має невідпрацьовані пропуски занять і (або) лекцій. Позначка «н/в» у колонці «бали за ПМК»; б) студент відвідав усі заняття (практичні, лекційні), але не набрав мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність і не допускається до підсумкового модульного контролю. Позначка «н/д» у колонці «бали за ПМК»; в) студент не з'явився на підсумковий модульний контроль.

Позначка «н/з» у колонці «бали за ПМК».

Здобувач вищої освіти, який за результатами складання ПМК отримав результат менший за 50 балів, зобов'язаний перескласти ПМК згідно з графіком не більше 2-х разів. Дозвіл на перескладання ПМК видається деканом у вигляді «Заліково-екзаменаційного листка», який здобувач отримує в деканаті під особистий підпис за пред'явленням індивідуального навчального плану та інформації з кафедри про ліквідацію заборгованості (відсутність «нб», середній бал успішності 3,0 і більше) або загальної відомості.

Методичне забезпечення

1. Плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти
2. Питання до проведення підсумкового модульного контролю
3. Перелік практичних навичок до підсумкового модульного контролю
4. Мультимедійні презентації лекцій
5. Збірник алгоритмів виконання практичних навичок
6. Список рекомендованої літератури
7. Збірники тестових завдань та ситуаційних задач
8. Примірники результатів загально-клінічних та додаткових лабораторних методів дослідження.
9. Примірники електрокардіограм, рентгенограм, спірограм, рН-моніторингу, результатів інших інструментальних методів дослідження
10. Демонстраційні навчальні відеоролики
11. Навчальні посібники, монографії кафедри

Приклади клінічних кейсів/алгоритмів практичних навичок, які використовуються в навчальному процесі.

Клінічний кейс 1.

Хлопчик 14 років протягом останніх півроку страждає на періодичний біль в животі та метеоризм. Біль зазвичай локалізується в правій та лівій нижній частині живота і області пупка, має дифузний характер, не пов'язаний з прийомом їжі чи фізичними навантаженнями, незначно полегшується після випорожнень, але повністю не зникає. Біль завжди виникає в денний час доби, сон не порушений. За останні два місяці почали відмічатися закрепи, самостійні випорожнення раз на 3-4 доби, оформлені, але фрагментовані, дуже щільної консистенції, що утруднює акт дефекації, пару разів хлопчик помічав появу слідів яскравої крові та слизу у калі, є відчуття неповного випорожнення кишечника. З анамнезу відомо, що дані скарги з'явилися в кінці минулого навчального року, влітку їх практично не було, а з початком осені та навчання вони з'явилися знову. В дитини також відмічається схильність до тикоподібних станів, частого сечовиділення, головного болю, з приводу чого спостерігається у дитячого невролога. Також присутні скарги на швидку втомлюваність, лабільність настрою. Фізичний розвиток дитини повністю відповідає віковим нормам. Температура тіла в нормі. В загально-клінічному аналізі крові відхилень немає.

Запитання:

1. Сформулюйте попередній діагноз згідно отриманих даних.
2. Вкажіть методи діагностики, які доцільно призначити для виключення органічної та запальної патології кишечника.
3. Призначте протокольну терапію захворювання.

Еталони відповіді:

1. Враховуючи скарги дитини на біль (характер больового синдрому, його локалізацію, час виникнення, зв'язок з випорожненнями), наявність пов'язаного з абдомінальним болем метеоризму та закрепів, а також позакишкові прояви (тикоподібні стани, часте сечовиділення, головний біль, лабільність настрою), характерні для даної патології можна поставити попередній діагноз: Синдром подразненого кишечника, варіант з переважанням закрепів.
2. Для виключення органічної патології кишечника необхідно проведення іригоскопії (барієва клізма), для виключення запальних захворювань кишечника доцільно на початковому етапі визначення рівня

фекального кальпротектину, при його значенні ≥ 250 мкг/г необхідно скерувати дитину на проведення ендоскопічного обстеження. Також показано проведення огляду аноректальної зони для виключення тріщин прямої кишки та ін. патології (в зв'язку з наявністю крові у випорожненнях).

3. Лікування СПК в даному випадку має включати дієтичну корекцію (харчування збагачене клітковиною та достатній питний режим, можливо дієта FODMAP), спазмолітичні агенти для зменшення больового синдрому (олію перцевої м'яти, тримебутин, дротаверин, мебеверин), послаблюючі препарати (у вигляді макроголу або лактулози) та консультацію психолога з підбором відповідної терапії.

Клінічний кейс 2.

Хлопчик 14-ти років скаржиться на болі в поперековій ділянці з обох сторін, темно-червону сечу, підвищення температури тіла до $38,1^{\circ}\text{C}$, головний біль, набряки, слабкість. Захворів гостро, через 10 днів після перенесеної ангіни. Об'єктивно: набряки навколо очей, поперекової ділянки, позитивний симптом постукування з обох сторін та болісність при пальпації нирок, артеріальний тиск 145/85 мм.рт.ст. В загальному аналізі крові відмічаються наступні зміни: Нb-115 г/л, ер. - $3,8 \cdot 10^{12}/\text{л}$, лейкоц. - $9,2 \cdot 10^9/\text{л}$, п/я 7%, ШОЕ - 17 мм / год. Біохімічний ан.крові: білок заг. - 68 г/л, холестерин - 4,1 ммоль/л, креатинін - 72,5 мкмоль/л, сечовина - 3,7 ммоль/л, зал.азот - 19,5 мг%, СРБ ++, серомукоїд - 750 ОД, АСЛО - 370, АСГ - 200. Загальний аналіз сечі: ПВ - 1012, білок - 1,12 г/л, лейкоц. - 7-8 п/з, еритроц. - $\frac{1}{2}$ п/з. Аналіз сечі за Нечипоренко: лейкоц. - 2.000, ер. - 12.000, циліндри - 3750. Ан.сечі на добу протейнурію 1,45 г/л. Ан.сечі за Зимницьким: денний діурез 320 мл, нічний діурез 415 мл, білок 0,045-1,4 г/л, відносна щільність - 1008-1013. Уролейкограма: нейтрофіли 21%, лімфоцити 79%. Кліренс ендogenous креатиніну: клубочкова фільтрація - 87,8 мл/хв., канальцева реабсорбція - 65,5%.

Запитання:

1. Встановіть клінічний діагноз, виділіть провідний синдром.
2. Проведіть диференційну діагностику.
3. Складіть план лікування даного захворювання.

Еталони відповіді.

1. Гострий гломерулонефрит (постстрептококовий) з нефритичним синдромом, період розгорнутих клініко-лабораторних проявів, з порушенням концентраційної функції нирок.

2. Диференційна діагностика гломерулонефриту проводиться із захворюваннями нирок:

- **пієлонефритом**: частіше односторонній процес, набряки і АГ виникають за умови порушення ф-ції нирок; в сечовому синдромі - нейтрофільний тип лейкоцитурії, бактеріурія, протейнурія;

- **тубулоінтерстиціальним нефритом**: можлива полі-/олігурія, АГ за відсутності поліурії, артралгії, алергічна висипка на шкірі; в сечовому синдромі - гіпостенурія, мікро- або макропротейнурія, еозинофільний чи лімфоцитарний тип лейкоцитурії, мікрогематурія, циліндрурія;

3 іншими синдромами гломерулонефриту:

- **нефротичний** протейнурія $>2,5-3$ г/л/добу, гіпо- та диспротейнемія, гіперхолестеринемія (-урія), масивні набряки;

ізолюваний сечовий протейнурія до 2,5г/л/добу, циліндрурія, незначна лейкоцитурія лімфоцитарного типу, відсутність екстрауренальних проявів хвороби.

3. **Базисна терапія** протягом 2 тижнів: ліжковий режим, дієта з обмеженням кухонної солі (з метою попередження наростання набрякового, гіпертензивного синдромів) та тваринного білка (профілактика азотемії). **Етіотропна терапія**: призначення антибіотиків пеніцилінового ряду (амоксацилін 25мг/кг/добу per os в 2-3 прийоми) терміном на 2-4 тижні при збереженні надалі титру АСЛО-О > 600 ОД біцилінотерапія протягом 6 місяців. **Патогенетична та симптоматична терапія**:

- сечогінні препарати 4-6 тижнів (петльові: 1% фуросемід 1мг/кг маси тіла або тіазидні: гідрохлортіазид 1 мг/кг маси тіла 4-6 тижнів); гіпотензивні препарати: інгібітори АПФ (еналаприл стартова доза 5мг/добу) тривалістю до 6 місяців; дезагреганти та ангіопротектори діпірідамола (курантіл) 5-10 мг/кг/добу протягом 1 місяця.

Алгоритм практичної навички.

Надання невідкладної допомоги при судомному синдромі у дітей.

- перевірити прохідність дихальних шляхів;

- надати дитині правильне положення тіла (повернути на бік із метою запобігання можливій аспірації); оберігати від механічних травм, підкладаючи м'які речі під голову, спину; з метою запобігання прикушуванню язика між корінними зубами закласти шпатель або держак ложки, обмотаний шаром бинта, або вузлик носової хустинки;
- для попередження западання язика у хворого висунути вперед нижню щелепу і, зафіксувавши її, очистити верхні дихальні шляхи;
- киснева підтримка 100% зволоженим підігрітим киснем, за необхідності – штучна вентиляція легень;
- забезпечити надійний венозний доступ (краще катетеризацію центральних вен);
- ввести протисудомні препарати.

Препаратами першого ряду в лікуванні судом у дітей є *бензодіазепіни* (*седуксен, реланіум, сібазон, діазепам, валіум, лібріум*). Седуксен вводиться в/в (рідше в/м) у вигляді 0,5% розчину в разовій дозі 0,2-0,35-0,5 мг/кг маси тіла (одна ампула седуксену містить 10 мг у 2 мл). Швидкість введення 1-5 мг за 1 хв. Частота та тривалість введення седуксену передбачає можливість повторного (2-3 рази) введення препарату через 5-15-20 хв у разі повторного виникнення судом. У дітей <5 років дозволена сумарна доза 5 мг, у старших – 10 мг. У дітей за наявності частих, серійних епілептичних нападів діазепам можна вводити ректально: якщо маса тіла <15 кг – 5 мг, >15 кг – 10-20 мг.

Можливе введення інших бензодіазепінів (клоназепаму в дозі 0,05-1 мг/кг, лоразепаму в дозі 0,1 мг/кг повільно в/в).

У разі неефективності попередніх препаратів, а також якщо судоми тривають понад 30 хв, необхідно призначати загальний наркоз із використанням апарату штучного дихання. Препаратами вибору є *барбітурати короткої дії* (тіопентал натрію). В умовах реанімаційного відділення (палати інтенсивної терапії) тіопентал натрію одночасно вводиться в/в та в/м у сумарній дозі 8-10 мг/кг (не більше 15-20 мг/кг). Для в/в введення використовується 0,25-0,5-1% розчин препарату, а для в/м введення – 2-5% розчин (розчини більшої концентрації можуть викликати асептичний некроз). Критеріями ефективності призначеного лікування є зникнення судом і епілептичної активності при моніторингу біоелектричної активності головного мозку.

Рекомендована література

Базова:

1. Сучасні підходи до вакцинопрофілактики інфекційних захворювань дітей та дорослих. Друге доповнене видання навчально-методичного посібника для студентів 4, 6 курсів медичних факультетів, а також лікарів-інтернів, педіатрів, сімейних лікарів. Крючко Т.О., Коваль Т.І., Марченко О.Г., Ткаченко О.Я. – Львів: «Магнолія 2006», 2023. – 160 с.
2. Педіатрія: практичні навички: навчально-методичний посібник. 2-е видання. / Н.О. Курдюмова, Т.Г. Поліщук. - Київ: ВСВ «Медицина», 2023. – 328 с.
3. Педіатрія з курсом інфекційних хвороб. 9-е видання: підручник / Л.В. Беш, В.І. Бельдій, Л.П. Дедишин та ін. - Київ: ВСВ «Медицина», 2023. – 559.
4. Інфекційні хвороби у дітей: підручник /С.О. Крамарьов, О.Б. Надрага, О.Р. Буц, та ін.; за ред. проф. С.О. Крамарьова, проф. О.Б. Надраги. - 3-є видання: перероблене та доповнене. - Київ: ВСВ «Медицина», 2023. – 439 с.
5. Педіатрія : у 3-х т. Т. 2 : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів IV рівня акред. (гастроентерологія, нефрологія, імунологія, генетика, дерматологія, інфекційні хвороби, гематологія, онкогематологія) / Артеменко Є. О., Бабаджанян О. М., Белоусова О. Ю. та ін. ; за ред. Катілова О. В., Варзаря А. В., Валіуліса А., Дмитрієва Д. В. — Вінниця : Нова Книга, 2023. - 712 с. : іл

6. Фізикальні та інструментальні методи дослідження в дитячій кардіології. Навчально-методичний посібник. Крючко Т.О., Танянська С.М., Коленко І.О., Кузьменко Н.В., Педченко Т.О. - Київ: ВСВ «Медицина», 2022. - 156 с.
7. Педіатрія : у 3-х т. Т. 1 : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів IV рівня акрид (загальна педіатрія, кардіологія, респіраторна патологія, ревматологія) / Артеменко Є. О., Бабаджанян О. М., Белоусова О. Ю. та ін. ; за ред. Катілова О. В., Варзаря А. В., Валиуліса А., Дмитрієва Д. В.. — Вінниця : Нова Книга, 2022. - 656 с. : іл.
8. Клінічна педіатрія: підручник. Дудник В. М. Андрікевич І.І., Мантак Р. І. – Вінниця: Нова книга, 2021. - 648 с.
9. Педіатрія: підручник 3-є видання (перероблене і доповнене) / Т.О. Крючко, О.Є. Абатуров, Т.В. Кушнерева та ін. - Київ: ВСВ «Медицина», 2021. - 224 с.
10. Невідкладні стани в педіатричній практиці : навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів, лікарів-інтернів / Ю.В. Марушко та ін. - Київ : Медицина, 2020. - 400 с.
11. Основи педіатрії за Нельсоном: переклад 8-го англ. видання : у 2 томах. Том 1 / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – XIV, 378 с.
12. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. Том 2 переклад 8-го англ. видання / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман – Київ: ВСВ «Медицина», 2019. – 440 с.
13. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях.: навчальний посібник. - Тернопіль: ТДМУ: Укрмедкнига, 2019. - 307 с.
14. Педіатрія. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації/ За ред. проф. О. В. Тяжкої /Видання 5-те. - Вінниця: Нова Книга, 2018. - 1152 с.
15. Пропедевтична педіатрія : підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / В. Г. Майданник [та ін.]. - 2-ге вид., випр. та допов. - Вінниця : Нова книга, 2018. - 871 с. : табл., іл.

Допоміжна

1. Дитяча пульмонологія: навчальний посібник. 2-є видання / О.Л. Цимбаліста, З.В. Вовк, Н.Я. Митник та ін. — Київ: ВСВ «Медицина», 2021. – 624 с.
2. Інфекційні хвороби у дітей. Національний підручник для лікарів-інтернів, слухачів післядипломної медичної освіти, дитячих інфекціоністів, педіатрів, а також студентів медичних закладів вищої освіти – університетів, інститутів та академій факультетів закладів вищої медичної освіти, за ред. Л.І.Чернишової, А.П.Волоха, А.В.Бондаренко та ін.; – 3-є видання переробл. та допов. - Київ: ВСВ «Медицина», 2021. – 1072с.
3. Клінічна пульмонологія дитячого віку /О.В.Катілов, Д.В. Дмитрієв, К.Ю Дмитрієва. - Вінниця: Нова книга, 2020. - 320 с.
4. Гастроентерологія дитячого віку: навчально-методичний посібник /О.Г Шадрин, Г.О. Ляшенко, Ю.Г. Резніченко. – Запоріжжя: Просвіта, 2020. – 202 с.
5. Основи електрокардіографії /За ред. О.Й. Жарінова, В.О. Куца. – Київ: Четверта хвиля, 2020. – 146 с.
6. Лікування та профілактика Covid-19. Охорона психічного здоров'я в умовах пандемії: навчальний посібник// проф. О.Є. Абатурова, проф. С. О. Крамарьова, проф. Л.М. Юр'єва – Львів: Видавець Марченко Т.В., 2020. – 252 с.
7. Альтернативні підходи до етіологічної терапії бактеріальних респіраторних інфекцій/ Абатуров О.Є., Крючко Т.О. – Дніпро: ЛІРА, 2020. - 196 с.
8. Етіологічна терапія бактеріальних пневмоній у дітей: навчально-методичний посібник/ за ред. проф. О.Є. Абатурова/ О.Є. Абатуров, Т.О. Крючко, О.О. Афганова, А.О. Нікуліна, Н.М. Токарева. Дніпро: ЛІРА, 2020. - 116 с.
9. Кардіологія дитячого віку: навчальний посібник /Ю.В. Марушко, Т.В. Марушко, Н.М. Руденко, інші. /За редакцією Ю.В. Марушко, Т.В. Марушко – Київ:Хмельницький, 2018.- 528 с.

10. Нефрологія дитячого віку: навчальний посібник / Т. В. Стоєва [та ін.] ; за 37н.37. Т. В. Стоєва. – Одеса : Політехперіодика, 2018. – 181 с.

Інформаційні ресурси

https://www.dec.gov.ua/cat_mtd/galuzevi-standarti-ta-klinichni-nastanovi/
<http://www.booksmed.com/pediatriciya>
<http://pediatriciya.info>
<http://health-ua.com/parts/pediatrics>
<http://www.mif-ua.com/archive/zhurnal-zdorove-rebenka/numbers>
<http://medkniga.ucoz.net/publ/pediatriciya/40> <http://youalib.com/медицина/педіатрія>

Інтернет-ресурси по міжнародним протоколам:

www.nice.org.uk
www.medscape.com
www.bmj.com

Медична література в електронних бібліотеках

PubMed
Embase
Scirus
Google Scholar

Відкриті електронні бібліотеки з медицини (повнотекстові версії статей)

PubMed Central
BioMed Central
Directory of open access journals - Health Sciences
Public Library of Science - Medicine
FreeMedicalJournals.com

РОЗРОБНИКИ:

Тетяна КРЮЧКО, завідувач кафедри педіатрії №2, д.мед.н., професор
Світлана ЦВІРЕНКО, завідувач кафедри педіатрії №1 з неонатологією, к.мед.н, доцент
Ольга ПОДА, доцент кафедри педіатрії №2, к.мед.н., доцент
Юлія РУБАН, асистент кафедри педіатрії №2
Валентина ІЛЬЧЕНКО, доцент кафедри ендокринології з дитячими інфекційними хворобами, к.мед.н., доцент